EKO dozvola
Rade Radića 212, 78000 Banja Luka, Republika Srpska, BiH
ŽR: 562 099 000 147 55 73 / NLB Razvojna banka / JIB: 4401658780009
ŽR: 555 100 000 876 49 85 / a.d. Nova banka BL / PIB: 401658780009
Tel (fax): +38751 424 611 +38765 638 493
e-mail: info@ekodozvola.com ekodozvola.com

Projektovanje
Zaštita životne sredine
Zaštita na radu
Zaštita od požara
Obrazovanje
Ostale usluge

Број: 199/24
Бања Лука, август 2024. године

Д О К А З И

УЗ ЗАХТЈЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕКОЛОШКЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПОСЛОВНИ ОБЈЕКАТ – ФАРМА ЗА ТОВ ПИЛИЋА

(у складу са чланом 85. Закона о заштити животне средине „Службени гласник Републике Српске“, број 71/12, 79/15, 70/20)

Инвеститор: „Фарма за тов пилића“ Школник Михајло

Локација: Ножичко бб, Србац

У Бањој Луци, август 2024. године

САДРЖАЈ

ЛИЦЕНЦА
УВОД

А) ОПИС ПОСТРОЈЕЊА И АКТИВНОСТИ, УКЉУЧУЈУЋИ ДЕТАЉАН ОПИС ПРОИЗВОДНОГ ИЛИ РАДНОГ ПРОЦЕСА, ТЕХНОЛОШКЕ И ДРУГЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Б) ОПИС ОСНОВНИХ И ПОМОЋНИХ СИРОВИНА, ОСТАЛИХ СУПСТАНЦИ И ЕНЕРГИЈЕ КОЈА СЕ КОРИСТИ ИЛИ КОЈУ ПРОИЗВОДИ ПОСТРОЈЕЊЕ, ОДНОСНО ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ПОТРЕБНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЕНЕРГЕНАТА ЗА ПРОИЗВОДНИ ИЛИ РАДНИ ПРОЦЕС

В) ОПИС СТАЊА ЛОКАЦИЈЕ НА КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ПОСТРОЈЕЊЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И РЕЗУЛТАТЕ ИЗВРШЕНИХ ИНДИКАТИВНИХ МЈЕРЕЊА, КОЈИ ОБУХВАТАЈУ СТЕПЕН ЗАГАЂЕНОСТИ ВАЗДУХА, НИВО БУКЕ, НИВО ЗРАЧЕЊА, КВАЛИТЕТ ПОВРШИНСКИХ ВОДА, НИВО ПОДЗЕМНИХ ВОДА, БОНИТЕТ И НАМЈЕНУ ЗЕМЉИШТА, КАО И САДРЖАЈ ШТЕТНИХ И ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА У ЗЕМЉИШТУ

Г) ОПИС ПРИРОДЕ И КОЛИЧИНЕ ПРЕДВИЂЕНИХ ЕМИСИЈА ИЗ ПОСТРОЈЕЊА У СВЕ ДИЈЕЛОВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (ВАЗДУХ, ВОДА, ЗЕМЉИШТЕ), ОДНОСНО ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ИСПУШТЕНИХ ГАСОВА, ВОДЕ И ДРУГИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА, ПО ТЕХНОЛОШКИМ ЦЈЕЛИНАМА, УКЉУЧУЈУЋИ ЕМИСИЈЕ У ВАЗДУХ, ИСПУШТЕЊЕ У ВОДУ И ЗЕМЉИШТЕ, БУКУ, ВИБРАЦИЈЕ, СВЈЕТЛОСТ, ТОПЛОТУ И ЗРАЧЕЊА (ЈОНИЗУЈУЋЕ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕ), КАО И ИДЕНТИФИКАЦИЈУ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ЖИВИ СВИЈЕТ У ЦЈЕЛИНИ, КАО И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ЗА ВРИЈЕМЕ ИЗГРАДЊЕ, РЕДОВНОГ РАДА ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ ОБАВЉАЊА АКТИВНОСТИ

Д) ОПИС ПРЕДЛОЖЕНИХ МЈЕРА, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУГИХ ТЕХНИКА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, СМАЊИВАЊЕ, УБЛАЖАВАЊЕ ИЛИ САНАЦИЈУ ШТЕТНИХ УТИЦАЈУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА, ТРЕТМАН И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И УПРАЂАЊЕ НУСПРОИЗВОДИМА, КАО И МЈЕРЕ У СЛУЧАЈУ ИНЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

Ђ) ОПИС ОСТАЛИХ МЈЕРА РАДИ УСКЛАЂИВАЊА СА ОСНОВНИМ ОБАВЕЗАМА ОДГОВОРНОГ ЛИЦА, ПОСЕБНО МЈЕРА НАКОН ЗАТВАРАЊА ПОСТРОЈЕЊА КОЈЕ МОГУ УТИЦАТИ НА СПРЕЧАВАЊЕ ИЛИ СМАЊИВАЊЕ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Е) ОПИС МЈЕРА ПЛАНИРАНИХ ЗА МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈА У ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, УКЉУЧУЈУЋИ ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЕМИСИЈА ПРОПИСАНЕ ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА, ПАРАМЕТРЕ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ МОГУ УТВРДИТИ ШТЕТНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЈЕСТА, НАЧИН И УЧЕСТАЛОСТ МЈЕРЕЊА УТВРЂЕНИХ ПАРАМЕТАРА

Ж) ОПИС РАЗМАТРАНИХ АЛТЕРНАТИВНИХ РЈЕШЕЊА У ОДНОСУ НА ПРЕДЛОЖЕНУ ЛОКАЦИЈУ И ТЕХНОЛОГИЈУ, КАО И РАЗЛОГЕ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ОДЛУЧИЛО НА ПРЕДЛОЖЕНА РЈЕШЕЊА

З) ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ИЗГРАЂЕН У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ПРОПИСОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

И) ПРИЛОЗИ

НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
В Л А Д А
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију на основу члана 67. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 5. Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13, 74/18 и 63/22) и Рјешења о испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине, број 15.4.1-96-6/24 од 16.01.2024. године, **и з д а ј е**

Л И Ц Е Н Ц У

„ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука

Испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Ова лиценца важи од **16.01.2024. године до 16.01.2028. године**. Провјера испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине вршиће се у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Број регистра: **1-Е/07**

Бања Лука: **16.01.2024. године**

М И Н И С Т А Р

Бојан Вишотник

УВОД

Предмет рада је израда **ДОКАЗА** уз захтјев за издавање еколошке дозволе, за пословно-производни објекат – фарма за тов пилића, на земљишту означеном као к.ч. број 293/1 и 294 уписане у ПЛ 465 к.о. Ножичко, општина Србац, инвеститора Школник (Момчила) Михајла.
У предметном објекту инвеститор узгаја 12 000 комада пилића по турнусу.

Одговорно лице погона и постројења, у складу са чланом 85. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12, 79/15 и 70/20) и на основу члана 2, Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12) дужно је да поднесе захтјев за издавање еколошке дозволе са ДОКАЗИМА за предметни објекат.

Еколошку дозволу наведеног капацитета издаје Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске. С тим у вези, инвеститор се обратио предузећу **“ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука,** са захтјевом за израду ДОКАЗА за издавање еколошке дозволе..

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске је, предузећу "ЕКОДОЗВОЛА" д.о.о. Бања Лука, за обављање наведених послова, издало Лиценцу број: 1 - Е/07 од 16.01.2024. године.

Основни подаци о инвеститору:

Инвеститор	„Фарма за тов пилића“ Школник Михајло
Адреса	Ножичко бб 78 420 Србац
Катастарска честица	к.ч. бр. 293/1 и 294 к.о. Ножичко, Србац
Одговорно лице	Школник Михајло
Адреса одговорног лица	Ножичко бб 78 420 Србац
Контакт телефон	066/152-127

А. ОПИС ПОСТРОЈЕЊА И АКТИВНОСТИ, УКЉУЧУЈУЋИ ДЕТАЉАН ОПИС ПРОИЗВОДНОГ ИЛИ РАДНОГ ПРОЦЕСА, ТЕХНОЛОШКЕ И ДРУГЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

ОПИС ПОСТРОЈЕЊА И АКТИВНОСТИ

Инвеститор, Школник Михајла, посједује фарму за тов пилића и пратеће објекте у насељу Ножичко, на земљишту означеном као к.ч. бр. 293/1 и 294 к.о. Ножичко.
За објекат фарме је урађен Главни технолошки пројекат, који је урадило предузеће „ПРОЈЕКТНИ БИРО - 89“ Станковић Миленко, Србац, од јуна 1990. године.

Архитектонско обликовање пословног објекта
Објекат је правилног правоугаоног облика
Хоризонтални габарити објекта су: 12,50 x 60,50 m, а спратности: приземље.
Димензије производног дијела су 56,5 m x 12,5 m, односно површине 672 m^2, док се дио објекта 4,5 м x 12,5 m односи на предпростор на почетку објекта.

Конструкција
Објекат је чврсте градње, изолован, глатких површина стропа, зидова и пода, који омогућавају сигурно држање живине, те лакше механичко чишћење и одржавање.
Носива конструкција објекта је урађена од бетонских стубова на које се наслања кровна конструкција од дрвених решетскатсих носача. Носива конструкција је изведена на сваких 4 m, а њена улога је да служи као основа за покривање панелима, затим као носач за полиуретенске панеле дебљине 40 mm и као носач за вјешање опреме.
Подови у предпростору и простору за тов пилића су урађени од зарибаног бетона. Зидови су грубо и фино малтерисани, обојени у бијелу боју а у простору за тов пилића, зидови су окречени.
Карактер објекта је стални.

Биланс површина

ПРОИЗВОДНИ ОБЈЕКАТ – ФАРМА ЗА ТОВ ПИЛИЋА			
НАМЈЕНА ПРОСТОРА	**НКП**	**коеф. ред.**	**НКП редук.**
- простор за тов бројлера - котловница - радна просторија	672, 00 12,00 36,00	1,00 1,00 1,00	672,00 12,00 36,00
УКУПНО: m^2	**720,00**		**720,00**

Основа објекта за тов бројлера

Складиште хране – силос:
Силос за храну је самостојећи објекат висине 8 m, металне конструкције (поцинчани лим), пречника 3 м, капацитета 12 m^3. Инсталисан је непосредно уз објекат. За пуњење силоса потребна је пумпа са камиона који довлачи концентрат у ринфузи. Од опреме, силос има усисану и одушну цијев, љуество и излазну цијев са пружним транспортером која, из доње зоне узима конценрат и предаје га у спремиште уређаја за аутоматско пуњење хранилица смјештеним у производном дијелу објекта.

Силос за храну, капацитета 12 t

Складиште стеље:

За пуњење производног објекта за тов пилића се користи слама, коју сам власник производи а исту спрема у помоћни објекат изграђен на локацији поред производног објекта.

Складиште дрва:

Предметни производни објекат за тов пилића се загријава помоћу котловнице која је инсталисана на чврсто гориво. Складиште дрва (цјепаница) налази се у склопу имања, на дијелу простора испод надстрешнице намјењене за складиште дрва, уредно је сложено и заштићено од атмосферских утицаја.

Складиште ђубра:

Складиште ђубра се налази на јужној страни имања. Оно служи за привремено складиште ђубра у периоду када се ђубар не препоручује износити на пољопривредне површине. Чим то услови задовољавају ђубар се разастире по пољоприврдном земљишту у власништву инвеститора, који посједује 2 хектара властитог земљишта, а има и под закупом још 4 хектара, тако да може све количине ђубрива збринути на властитим површинама. Тренутно је складиште ђубрива неограђено, а ђубар се истовара директно на земљиште.

Агрегат за струју:

Са лијеве стране производног објекта за тов пилића налази се простор са бетонском подлогом на коме је смјештен агрегат за струју, који служи као алтенативни извор ел.енергије.
Карактеристике агрегата су сљедеће: тип Д3 152, 15 kW, 50 Hz, 231 V, произвођач Parkins, Engelska 1985. Испод агрегата се не налази лимена или метална тацна за скупљање евентуално просуте нафте, већ је то ријешено на начин да је агрегат подигнут на двије дрвене греде промјера 30 cm. У случају акцидената у непосредној близини се налази посуда са сувом пиљевином, којом се евентуалне количине нафте поспу, покупе и одложе у бачву означену натписом „опасан отпад“.

Складиште технолошког отпада:

Складиште технолошког отпада се налази у дијелу помоћног објекта, непосредно до складишта стеље. Исто је обезбијеђено непропусном бетонском подлогом и затворено са свих страна, са могућношћу закључавању. Ту је смјештена расхладна ветрина, запремине 1 000 lit.

Септичка јама:

У склопу предметног објекта се налази санитарни чвор, али се по потреби користе санитарне просторије унутар стамбеног породичног објекта. Отпадне санитарне и фекалне воде се одводе у двокоморну, преливену септичку јаму 5 x 2 x 1,8 m, лоцирану иза стамбеног објекта.
Ревизони отвори јаме су затворени металним поклопцима. Уредно се празни по потреби.

Складиште комуналног отпада:

Налази се непосредно уз производни објекат, а обезбјеђен је бетонском подлогом. Комунални отпад се одлаже у намјенски пластични контејнер (са поклопцем) запремине 150 lit.

Опис инсталација

Снабдијевање водом
Снабдијевање објеката водом за пиће је изведено са градске водоводне мреже, преко властитог прикључка на локацији, при чему је уграђен мјерни уређај за мјерење захваћених вода у складу са чланом 54. Законом о водама („Службени Гласник Републике Српске“, број 50/06). Тачније, уграђеним водомјером се мјере све количине искориштене воде, укључујући санитарне воде и воде за противпожарне сврхе.

Канализација
На предметној локацији није изграђена јавна канализациона мрежа.
Атмосферске воде са кровних и манипулативних површина, као незагађене, одводе се на околне површине.
Санитарне и фекалне отпадне воде одводе се у септичку јаму, а прелив на околне површине. Септичка јама по конструкцији мора одговарати захтјевима Правилника о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("Службени гласник Републике Српске", број 68/01).
Отпадне воде које настају током прања објекта и опреме, одводиће се помоћу одговарајућих сливника у поду производног дијела директно у сабирну јаму за ђубар (када се изгради).
Количина отпадних вода које се јављају при прању и чишћењу објекта су минималне, јер се претходно објекат ручно очисти од пилећег ђубра и помете, па се тек онда врши сапирање и дезинфекција објекта. Као дезинфекциона средства користе се VIRKON, VIROCID, калијум перманганат и друга средства и иста се мијењају због брзог привикавања бактерија на једно дезинфекционо средство.

Снабдијевање електричном енергијом

Снабдијевање електричном енергијом објекта фарме мора да буде континуално и сигурно без прекида који могу угрозити живот на фарми. На фарми за тов пилића мора се обезбједити редовно снабдјевање електричном и топлотном енергијом. Предметни објекат је прикључен на Н.Н. мрежу.

У објекту фарме за тов бројлера, инсталисан је:

- систем за појење,
- систем за храњење,
- систем гријања и
- систем вентилисања објеката.

Системи гријања и вентилисања објекта

Загријавање објекта фарме за тов пилића врши се властитим топлотним извором (котловница у склопу објекта, на чврсто гориво - дрво, снаге 150 kW), произвођача „Топлинг“ Прњавор.

Температура амбијента има највећи значај од свих других фактора у току првих дана гајења пилића. Изразито критичан период у односу на температуре представља прва седмица, а већ у сљедеће двије седмице пилићи подносе и нешто ниже температуре. Тек у петој седмици успоставља се механизам терморегулације.

Оптимално, а истовремено и економски прихватљиве температуре, зависно од узраста пилића, према новијим сазнањима износе:

I. седмица 30 - 35 °C
II. седмица 27- 30 °C
III. седмица 24 - 27 °C
IV. седмица 21 - 24 °C
V. седмица 18 - 21 °C...

Систем гријања

Оптимална температуре стаје за тов пилића има огроман утицај на здравље и перформансе живине. Због тога је у многим климатским поднебљима неопходан адекватан систем гријања. Главни циљ је повећање топлотнг учинка и пренос топлоте живини на најбољи могући начин ради свођења трошкова гријања на минимум.

Уређаји за загријавање

Котловница је смјештена у предпростору објекта са ванјске стране. Котао је капацитета 150 kW, који као енергент користи чврсто гориво (дрво).

За одвод димних гасова користи се димњак „Schield“, пресјека Ø 300 mm и висине oko 6,5 m. Сигурност система ријешена је са два вентила сигурности а одвод од истих је цијевима изведен изван котловнице и окренут ка земљи.

За циркулацију воде предвиђена је једна и једна резервна пумпа.

Дилатација система је затворена експанзивном посудом која се налази у котловници.

Систем аутоматске регулације

Рад котла може да се програмира у функцији времена, према захтјевима корисника. За ту сврху, предвиђена је аутоматика која омогућава вођење температуре грејне воде према спољној температури и подешавање унутрашње температуре из референтне просторије. Аутоматика за регулацију температуре топле воде, обухвата микропроцесорски регулатор, сензоре за течности и спољне утицаје, четверопутни мјешачки вентил и собни термостат. Собни термостат омогућава избор више различитих режима рада котла у погону. Уграђује се на висини приближно 1,5 m од пода, на унутрашњем зиду просторије у непосредној близини котловнице. Сигурносни термостат врши додатно осигурање од прекорачења температуре воде у полазном воду.

Систем вентилације

У објектима за узгој бројлера се у правилу користи форсирана вентилација на подпритисак и то :

- вертикално провјетравање - доводни отвори су бочно, а вентилатори су на сљемену крова.

Вентилација објекта треба да омогући замјену искориштеног ваздуха (са повећаним садржајем угљен диоксида, амонијака и других штетних гасова, затим влаге, прашине, а ћети и топлоте) свјежим и чистим ваздухом.

Компоненте и принцип рада улазног и излазног провођења ваздуха у режиму бочне вентилације

Да би се обезбједило стабилно управљање климатом и одговарајући амбијентални услови за живину, систем вентилације захтијева да се користе компоненте за улаз и излаз ваздуха, уређај за загријавање и потпуно аутоматско управљање укључујући и уређај за отварање у случају отказа. Препоручује се употреба вентилационог система са негативним притиском са зидним улазима распоређеним по читавој дужини објекта (са једне или са обе стране). Свјеж ваздух улази у објекат са великом брзином кретања (3 - 5 m/s) без стварања промаје. Тај метод обезбјеђује веома равномјерну температуре као и добру расподјелу ваздуха на нивоу живине, што значи равномјерна расподјела живине у објекту, нема миграција.

Систем вентилисања простора објекта

Вентилација је изведена као комбинована са кровним вентилаторима чији капацитет задовољава захтјеве технолошког процеса од min. 0,4-max 6 min/h по kg тјелесне масе. У оквиру објекта налази се инсталисано 10 кровних вентилатора. На објекту је обезбјеђена природно вентилисање преко инлета (44 комада).

Систем се састоји од:

- Вентилатора кровних ES -100 R/S Ø 600 mm 10 ком
- Клапне за улаз зрака са заштитним мрежама 44 ком
- Систем за ручно отварање клапни 2 ком

На објекту су инсталисани кровни вентилатори, модел ES 100 R/S Ø 600 mm, капацитета 15.524 m^3/h, димензија 88 x 98 cm што омогућава да измјену цјелокупну запремину ваздуха у објекту 15 пута у току једног сата. Дати вентилатори су смјештени у одговарајуће канале са капом на крову ради заштите од падавина и свјетлобрана на другој страни ради блокаде свјетлости што је неопходно у овој врсти производње. Кровни вентилатори се користе за минималну вентилацију и сасвим су довољни за одржавање адекватних климатских услова у току јесени, зиме и прољећа. Са унутрашње стране сви

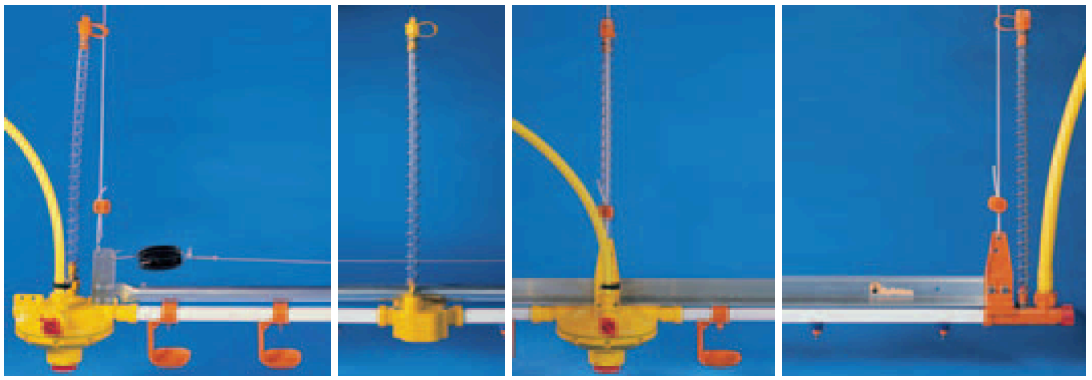
вентилатори су заштићени поцинчаном мрежицом. Клапне за улаз свјежег ваздуха су направљене од отпорне пластике, термоизоловане. Отварају се ручно у зависности од рада вентилатора, односно тако да се у објекту одржава стални подпритисак. Димензије су 120 x 30 cm. Са ваљске стране су заштићене мрежом, која спречава птицама и осталим животињама улаз у објекат.

Системи појења, нипл - појилице

Да би постигли оптималне перформансе живине (пилића), изузетно је важно да јој се обезбједи свјеже и чиста вода за појење. Због тога је неопходан поуздан систем појења који мора да спријечи контаминацију (онечишћење) воде, а уједно буде лако приступачан живини. Нипл систем појења задовољава све ове захтјеве на идеалан начин – система за појење за бројлера. У савременој живинарској производњи, системи са нипл појилицама доказали су се као идеални за поуздано и хигијенско снабдевање водом за појење. Они су састављени од сљедећих дијелова:

1. јединица за регулисање притиска са системом за испирање са постављањем са стране или централно, у зависности од дужине линије појења;
2. регулатор нагиба – изравнава 10-15 cm косине;
3. обртно одзрачење или аутоматско испирање – одзрачење;
4. (опционо) свако са показивачем нивоа воде;
5. млазнице за одзрачивање са вентилом – током нормалног рада вентил је отворен да би омогућио излаз ваздуха;
6. алуминијумски профил или округла цијев са жицом против сједања;
7. нипл цијев са одговарајућим бројем нипла,
8. систем овјеса.

Нипл врсте појилица су идеално прилагођене одрастању живине до тјелесне живе масе од око 5 kg. Нипл појилице имају проток од 80-90 ml/min, што обезбјеђује довољно воде и за тежу живину. Чашица за капи са једним држачем омогућава да простирка остане сува, без ометања приступа живине на појилицу.

Типски систем нипл – појилица

Аутоматски систем храњења

У објекту фарме користи се линије са аутоматским системима храњења. Храна се из силоса путем спиралног транспортера са електромоторним погоном, транспортује и дозира до хранилица. Инвеститор је одабрао постројење за храњење са аутоматским округлим хранилицама са спиралом. Транспорт и дозирање хране је регулисано аутоматски помоћу одговарајућих дететктора који приликом пуњења хранилица до одређеног нивоа искључују транспосртер. На

овај начин храна је у довољним количинама доступна пилићима. Примјеном оваквог начина храњења могућност просипања хране је сведена на најмању могућу мјеру.

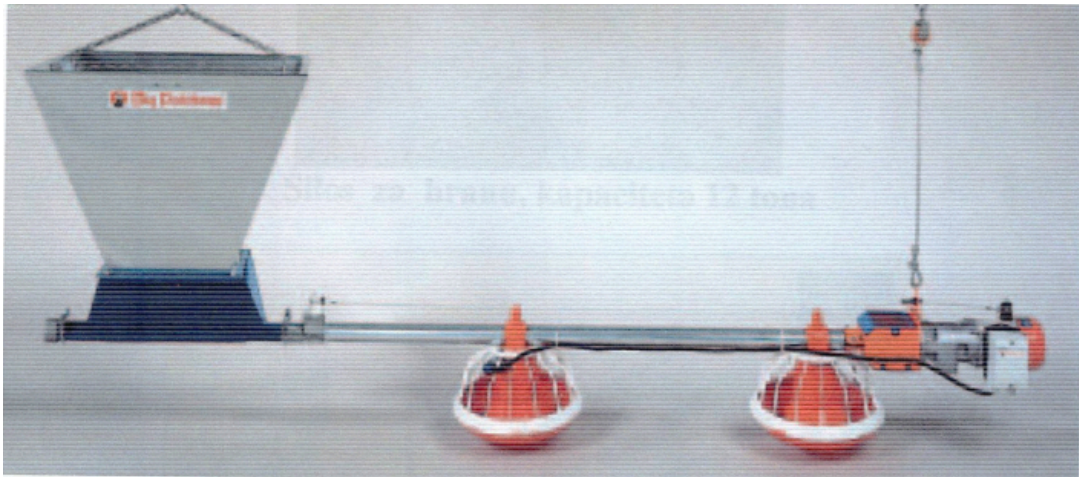
У објекту су хранилице монтиране, односно инсталисане у 3 (три) реда по дужини просторије са по 52 комада у реду, што укупно у објекту износи 156 комада хранилица. Према конструкцији погонског дијела транспортног система хранилица, моторни погон је на задњој страни објекта. Погонски електромотори су мале потрошње електричне енергије.

Овакви транспостери обезбјеђују систем исхране са најмањим могућим просипањем хране, као проточност хране кроз систем храњења.

Систем храњења за тов мора задовољити високе стандард – у зависности од типа расподјеле хране (по вољи или контролисано храњење) и старости и типа живине. Систем мора задовољити захтјеве како једнодневних тако и одраслих тешких бројлера. Лаган приступ храни и спречавање расипања хране на најбољи могући начин, са хранилицама које се све пуне транспортним системом из коша за храну.

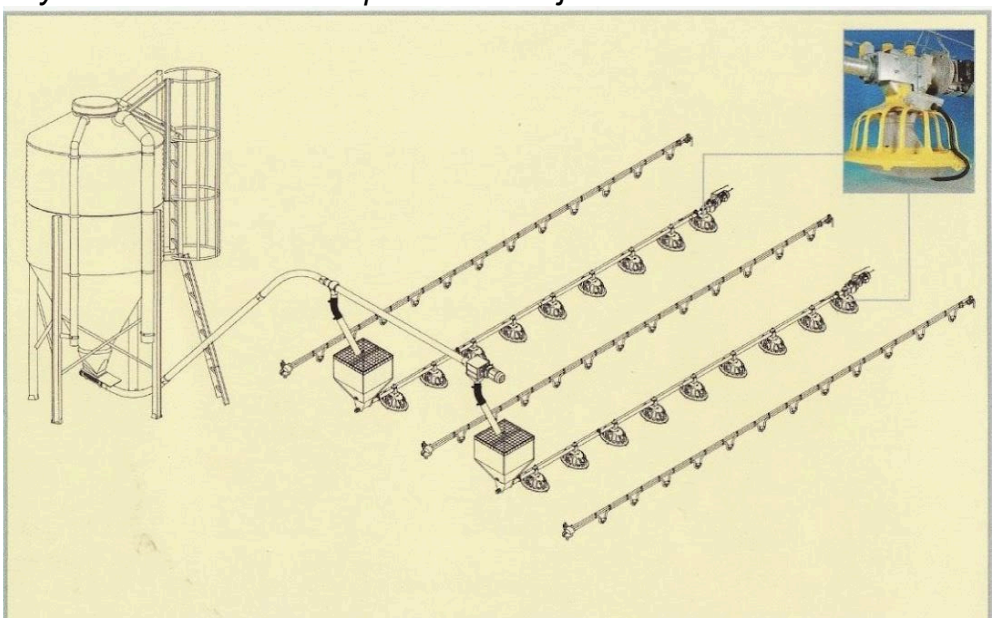
Систем аутоматског храњења састоји се од:

1. доњи део и горњи део коша за храну,
2. продужетак коша за храну,
3. цјеви са транспортном спиралом,
4. хранилица,
5. погонска јединица са сензором за аутоматско заустављање транспортне спирале,
6. система овјеса са витлом,
7. жице против сједења.

Аутоматски систем храњења и појења

Шематски приказ ланчаног система храњења

<u>Противпожарна заштита</u>

Нормални услови кориштења грађевинских објеката, крију у себи потенцијалну опасност од избијања пожара. Опасност произилази од постојања запаљивих материја у објекту и извора узрока пожара. Извори опасности у току рада предметног објекта могу се јавити када се опрема не одржава или се правилно не користи, пушење и употреба шибице, спонтано паљење, врела површина, статичко наелектрисање, те експлозија наталожене прашине.

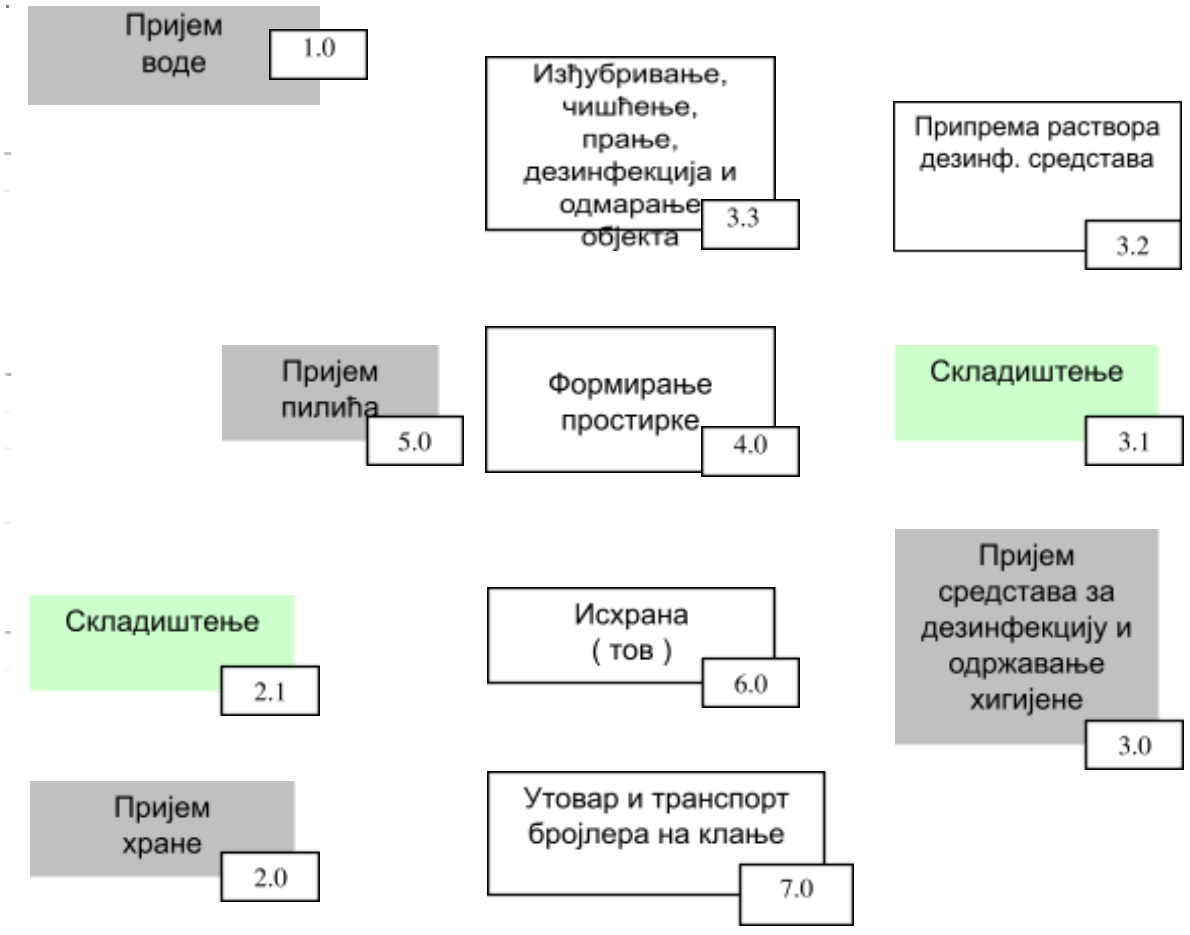
Материјализација простора мора бити прилагођена намјени и усклађена са прописима противпожарне заштите.

Елаборат заштите од пожара даје прорачун пожарне опасности и дефинише врсту, број и размјештај ПП апарата и потребу хидрантске мреже, те број и положај хидраната.

Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу прописао је неопходност обезбеђивања одређених објеката ванјском и унутрашњом хидрантском мрежом. Правилник утврђује обавезу обезбјеђивања довољних количина воде за гашење пожара, односно дужности изградње и одржавања ових инсталација. Количина воде, како је прописано, одређује се у зависности од угрожености од пожара, пожарног ризика у објектима, односно погонима и зависности од степена отпорности зграде према пожару и категорије технолошког процеса према угрожености од пожара.

Саобраћајна концепција на предметном локалитету омогућава приступ ватрогасног возила.

ОПИС ПРОИЗВОДНОГ ИЛИ РАДНОГ ПРОЦЕСА

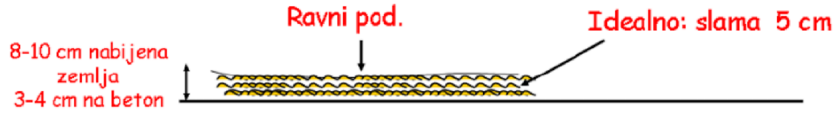
Дијаграм тока производње (това) бројлера

Технолошки циклус одгоја товних пилића

Период одгоја пилића започиње након периода прихвата једнодневних пилића у објекат. У том периоду важно је придржавати се основних технолошких норматива, те осигурати одговарајући квалитет хране и воде. За напајање перади користи се затворени систем (нипл-систем). Препоручени омјер потрошње хране и воде креће се у распону од 1:1,7-1:2. Вентилација у перадарнику регулише се према прорачуну из капацитета појединих вентилатора у односу на постојећу биомасу перади у перадарнику. Циљ је осигурати довољну количину чистог ваздуха перади, уклонити вишак отпадних гасова и прекомјерне влаге из перадарника. Потребно је обезбиједити вентилацију од мин. 0,4 до макс. 6 m^3/h по сваком килограму тјелесне масе. Свакодневно се врши вођење документације. Сва евиденција и документација везана уз производњу, мора се у писменом или електронском облику чувати на фарми минимално 3 године. Са порастом пилића смањује се температура објекта тако да се примјењује принцип двојаког загријавања: у ужем амбијенту помоћу вјештачке квочке, а у ширем загријавањем читаве просторије. У току једног турнуса за сваку седмицу се дефинише одређена температура амбијента. Рачуна се да на 1 m^2 квочке може да се загрије око 200 пилића. Да би се обезбједило боље загријавање пилића у прве двије недјеље они се могу држати у првој трећини објекта, у наредне двије недјеље у двије трећине, а послије тога у читавом објекту. Мјесто за одлагање јединки неискористивих за производњу је непропусна посуда за угинуће која се налази у кругу фарме. Утилизација лешина живине може се проводити на сљедећи начин: свакодневни одвоз на утилизацију путем овлаштене организације или спаљивањем на фарми.

Стеља

За стељу се могу користити различити материјали: пиљевина, љуске сунцокрета, пиринчана пљева, пљева других житарица, мљевени кукурузни окласак, сјецкана слама. Одабир зависи о могућностима набавке, цијене материјала и цијене транспорта. Стеља увијек треба бити сува и чиста. Врло важно својство стеље је хигроскопност, која зависи о употријебљеном материјалу. Слама, која се често користи у недостатку других врста стеље, треба бити исјецкана, будући да јој се тако знатно повећава хигроскопност. Стеља је у љетњем раздобљу дужине око 10 cm, а током зиме 15 cm. Треба рачунати са 0,5 – 0,7 kg стеље по пилету уз могућност корекције зависно о врсти стеље. Стеља се у објекат уноси кад је прање и чишћење објекта завршено, убацује се директно из приколице у објекат. За смјештај стеље треба имати посебан простор у близини објекта, најбоље надстрешница која није у непосредној близини због опасности од пожара. Ако се за стељу одабере слама, потребно је предвидјети ону количину сламе, која ће подмирити по требе капацитета за једну годину производње.

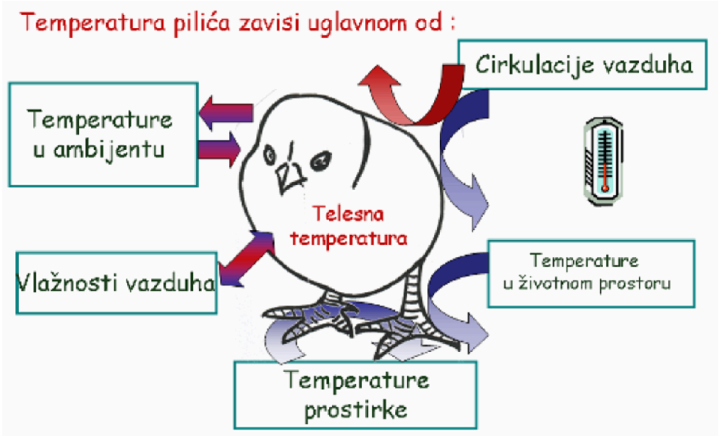
Прихват пилића

Перадарник треба, прије убацивања пилића, загријавати на одговарајућу температуру прихвата, љети 24 сата, а зими 48 сати прије доласка пилића. При том је важно да се загрију строп и зидови, а нарочито под и стеља са којом долазе у додир пилићи у првим данима живота. Температура и влага се контролишу цијело вријеме и додатно приликом сваког уласка у перадарник. Изузетно је важан пријем једнодневних пилића у фарму, која мора претходно

бити дезинфикована, са адекватном подлогом (иверица или слама) и довољно загрејана, јер мали пилићи првих неколико дана немају развијену терморегулацију. Међутим, током цијелог живота матичног јата изузетно је важно одржавање микро – климе, тако да је температура стално у зони комфора између 17 и 27 степени. За то служи опрема за вентилацију, климатизацију и гријање, која је саставни дио овог пројекта и која је контролисана путем компјутера. Такође, саставни дио овог пројекта су и системи за храњење и напајање пилића, који морају задовољавати одређене стандарде. Загријавање објекта живинарске фарме врши се помоћу зидних калорифера и топловодног гријања. Температура амбијента има највећи значај од свих других фактора у току првих дана гајења пилића. Изразито критичан период у односу на температуре представља прва седмица, а већ у сљедеће двије седмице пилићи подносе и нешто ниже температуре. Тек у петој седмици успоставља се механизам терморегулације. Оптимално, а истовремено и економски прихватљиве температуре, зависно од узраста пилића, према новијим сазнањима износе:

I седмица 30 – 35 °C;
II седмица 27- 30 °C;
III седмица 24 – 27 °C;
IV седмица 21 – 24 °C;
V седмица 18 – 21 °C.

Температуру треба редовно контролисати, нарочито првих дана, и биљежити је. Пилићи својим понашањем показују удобност простора: у врућем простору леже, исцрпљени су, не узимају храну, дехидрирају, пијучу и нагомилавају се уз зидове кругова. У недовољно загријаном простору пилићи се гомилају испод гријача, жалосно пијучу, не једу и гомилају се једно уз друго да би се међусобно загријали. У угодном амбијенту пилићи су равномјерно распоређени по кругу, радо узимају храну и чује се уобичајено пијукање здравих пилића.

Влага

Велика насељеност по јединици подне површине, испаравање фецеса, расипање и испаравање воде из појилица – све то утиче на повећање влаге у објекту. Влага не представља проблем у првим недјељама това, јер се у условима интензивног гријања велики дио влаге исушује и вентилацијом избацује изван објекта. Проблем влаге наступа у посљедњим недјељама това, нарочито у влажним раздобљима, када је и спољна влага ваздуха висока. Оптимална влажност ваздуха у објекту с бројлерима износи 60 – 75%, а у уској је вези с температурним режимом амбијента. Правилно ријешен систем

вентилације и довољан број вентилатора помоћи ће да стеља остане сува и функционална до краја турнуса.

Вентилација
Првих дана вентилација је искључена, а након 2-3 дана почиње поступно провјетравање. У товилишту бројлера количина угљен диоксида (CO_2) не треба прелазити вриједност од 3,5-4 %; амонијака 0,1 vol %, а H_2S до 0,02 vol %. Дакле, задатак вентилације јесте да у објекат доведе довољно свјежег ваздуха, да избаци из објекта употријебљени ваздух засићен гасовима, амонијаком, угљеним диоксидом и прашином. Потребе бројлера за свјежим ваздухом крећу се од 3 – 6 m^3 ваздуха по 1 kg живе масе бројлера на сат. Да би вентилација била добра, треба уградити вишебрзинске вентилаторе везане преко термогена на аутоматски рад. Повећање и смањење броја окретаја зависи од температуре амбијента. Данас се на фарме уграђују углавном вентилатори капацитета 7.000 m^3/sat.
Брзина струјања ваздуха изнад пилића не треба бити већа од 0,15 – 0,25 m/s, а при уласку ваздуха у објекат, на бочним отворима – прозорима, не већа од 1 m/s. Као норматив за планирање вентилације треба узети 5 m^3/h по 1 g живе масе бројлера (према завршној маси бројлера).

Свјетлосни режим
Свјетлост стимулише раст и развој, узимање хране и воде. Дужина трајања свјетла првог дана треба бити 24 сата, да би свако пиле могло наћи своје мјесто на хранилици и појилици, а касније може бити 23 или 22 сата. Врло је битно да осветљеност буде равномјерна и да се интензитет свјетла може регулисати. Интензитет свјетла у прве двије недеље треба бити 3 W/m^2, а затим се смањује према сљедећем програму: прва недјеља 3,0 W, друга недјеља 2,5 W, трећа недјеља 2,0 W, четврта недјеља 1,5 W, пета недјеља 1,0 W, шеста недјеља 0,5 W, седма недјеља 0,5 W. Интензитет свјетла добро је регулисати преко реостата (потенциометра), а ако није могуће, интензитет треба подесити на 1,5 W/m^2 подне површине током цијелог трајања това. Јачина сијалица не треба бити већа од 40 W. Добро је ставити и неколико сијалица по средини објекта које се користе код утовара бројлера због осигуравања минималне видљивости за рад. Свака сијалица мора бити исправна и чиста ради бољег искоришћавања простора за исхрану пилића, те да се пилићи не групишу око хранилица с бољом видљивошћу. Сијалице треба поставити на висини од 2,0 до 2,2 m од површине пода. Није пожељно мијешати природно (које улази кроз вентилацијске отворе или прозоре) и вјештачко свјетло, јер то доводи до узнемиравања пилића, а чак може довести и до канибализма у објекту).

Процес производње (това) бројлера
Са порастом пилића смањује се температура објекта тако да се примјењује принцип двојаког загријавања: у ужем амбијенту помоћу вјештачке квочке, а у ширем загријавањем читаве просторије. У току једног турнуса за сваку седмицу се дефинише одређена температура амбијента. Рачуна се да на 1 m^2 вјештачке квочке може да се загрије око 200 пилића. Да би се обезбједило боље загријавање пилића у прве двије недјеље они се могу држати у првој трећини објекта, у наредне двије недјеље у двије трећине, а послије тога у читавом објекту.

<u>Фаза пријема:</u>
- пријем воде (1.0)
- пријем хране (2.0)

- пријем средстава за дезинфекцију и одржавање хигијене (3.0)

Фаза припреме:

- припрема дезинф.раствора (3.2)

Према упутству произвођача или искуствено (ГХП).

- чишћење, прање, дезинфекција и одмарање објекта (3.3)

Врши се након сваког пражњења објекта, односно завршетка производног цикула (това).

- формирање простирке (4.0)

Подни систем подразумијева држање живине у затвореном објекту на поду који може бити различите врсте: дубока простирка, решеткасти под и дрвене решетке. Под дубоком простирком подразумјева се простирка која се формира на одређени начин и која се свакодневно чисти.

Простирка се формира прије почетка прозводног процеса, а уклања се послије његовог завршетка и служи за упијање влаге из фецеса и његово обавијање.

Простирка обезбјежује спољну топлотну изолацију и штити живину од расхлађивања и нагњечења ногу и груди. Њено формирање захтјева различите материјале: пљева, пиљевина, хобловина, тресет, поздер и др., који се могу комбиновати.

- пријем пилића (5.0)

Пилићи морају имати ветеринарску потврду о здрављу приликом уласка на фарму.

Фаза производње (това):

- исхрана (6.0)

Исхрана пилића до 7 дана врши се испод вјештачке квочке. На сваких 100 пилића потребно је осигурати минималну површину за храњење. За старије пилиће користе се аутоматске линијске хранилице које се постављају на одређеној висини. За појење пилића користи се аутоматски систем појења – нипл систем. Количине попијене воде умногоме зависе од температуре ваздуха и начина исхране. Живина попије два пута више воде по јединици тјелесне тежине од осталих врста домаћих животиња.

- припрема и одвоз бројлера на клањ
- е (7.0)

Обустављање храњења због:

1. храна се не може сварити нити искористити – губитак
2. ресорпцијом хране у крвоток се уносу м.о. који се разнесу по читавом тијелу па они остају у ткивима,
3. нехигијенска манипулација са перади приликом клања.

Списак опреме

Сва опрема за живот и раст пилића треба да буде у складу са директивама ЕУ, које се односе на ову област. Опрема мора бити заштићена од корозије.

Примарни дио опреме:

- платформа и челични силос,
- вентилациони систем и систем за гријање и хлађење

Хлађење као и вентилација обавља се бочним уласком ваздуха, аутоматским радом клима уређаја. За обезбјеђење минималне вентилације постављају се вентилатори са ниским нивоом буке. Вентилациони систем је аутоматизован чиме се постиже регулисање услова микроклиме, температуре, влаге,

дању-ноћу, љети-зими. Систем вентилатора се поставља на чеоним странама зида и опремљени су на улазној страни потребним филтерима, а на излазној заштитном мрежом као и зидном жалузином.

- Систем за допрему и расподјелу хране

Силоси требају имати отворе за провјеру количине хране која се допрема до стуба хране помоћу пужног транспортера. Када је стуб хране попуњен, систем се аутоматски искључује помоћу сензора. Дозирање хране се подешава клизним подешивачем.

- Систем за допрему и расподјелу воде

Вода за пиће треба да буде лако доступна и чиста тако да ја потребно уградити НИПЛ појилице са системом „кап по кап“. Систем онемогућава расипање воде.
Појилице морају да задовоље услове: да се из њих не просипа вода, да онемогућавају пењање пилића и да се лако перу и дезинфикују.

- Изђубривање

Изђубривање се обавља након пражњења објекта, тако да није потребно посебно инсталисати систем за изђубривање.

- Освјетљење производних просторија

Освјетљење треба бити изведено са заштићеним сијалицама са којима је могуће подешавање потребног интензитета и аутоматским подешавањем зора-сумрак.
У циљу заштите пилића поставља се алармни систем који се активира у случају недозвољених варирања температуре, нестанка електричне енергије, хране или воде за напајање.
Активирање аларма треба да буде звучно, свјетлосно или повезано на телефонски сигнал са могућностима комбиновања.

Секундари дио опреме:

- ✔ котловница
- ✔ струјни агрегат

АСОРТИМАН, КАПАЦИТЕТИ

Асортиман:
- бројлер за грил,
- бројлер за конфекционирање,

Улаз: пиле старости 1 дан, тежине 36-40 g

Вријеме узгоја (това):
- бројлер за грил: 36-38 дана
- бројлер за конфекционирање: 41-42 dana

Тежна:
- бројлер за грил: 1,6-1,7 kg
- бројлер за конфекционирање: 1,8-2,2 kg

Потрошња хране:

1,8-2,0 kg/kg тјелесне тежине

Потрошња воде:

0,10 – 0,15 lit.воде дневно/једно пиле

Број пилића за подни узгој: 20 kom/m^2

Пражњење, изђубривање, прање, дезинфекција, одмарање, припрема простирке и пуњење: 15-20 дана

Број циклуса:

бројлер за грил: 6-7

бројлер за конфекционирање: 5-6

Потребан број радника у потпуној аутоматизацији, на основу Главног технолошког пројекта:

Ред. број	Назив радног мјеста	1 смјена	2 смјена	3 смјена	Укупно
1.	Руководилац фарме	1	-	-	1
2.	Радници на фарми	-	1	1	2
3.	Ветеринар (по уговору са кооперантом)	1 (повремено)	-	-	1
4.	Мајстор на одржавању опреме и инсталација	1 (повремено)	-	-	1
	УКУПНО	1 стално 2 (повремено)	1	1	1 стално 2 (повремено)

Б) ОПИС ОСНОВНИХ И ПОМОЋНИХ СИРОВИНА, ОСТАЛИХ СУПСТАНЦИ И ЕНЕРГИЈЕ КОЈА СЕ КОРИСТИ ИЛИ КОЈУ ПРОИЗВОДИ ПОСТРОЈЕЊЕ, ОДНОСНО ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ПОТРЕБНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЕНЕРГЕНАТА ЗА ПРОИЗВОДНИ ИЛИ РАДНИ ПРОЦЕС

ОПИС ОСНОВНИХ И ПОМОЋНИХ СИРОВИНА

Основне сировине

Основне сировине које се користите у процесу рада су:

- разне врсте концентрата, хране за тов пилића,
- вода за напајање,
- разна заштитна средства и лијекови.

Успјешност това пилића обзиром на месо, у највећој мјери зависи од правилно састављене крмне смјесе, која мора у цјелини покрити све потребе за растом животиња. У зависности од старости пилића, разликујемо три типа крмне смјесе: стартер, гровер и финишер. Код састава смјесе за пилиће употребљавају се сировине са високом енергетском вриједношћу, као на примјер житарице, те други носиоци енергије, као што су масти или сирово уље. Други дио састава крмива за пилиће бројлере су сировине богате бјеланчевинама, које могу бити протеинска крмива биљног поријекла (сјеменке легуминоза, уљарице, уљане погаче, сачме, те остала протеинска крмива биљног поријекла). Због биолошке вриједности крмива биљног поријекла, (есенцијалне аминокиселине), увијек је била потребна допуна додавањем бјеланчевина животињског поријекла, које садрже скоро све есенцијалне аминокиселине. Исхрана се спроводи комплетним смјесама уравнотежених компоненти у погледу енергије, протеина, појединих аминокиселина, минералних материја, витамина и елемената у траговима. Утрошак концентрата и сточне хране по 1 kg утовљеног пилета износи око 2 kg концентрата.

Протеини (бјеланчевине) су комплексна органска једињења високе молекулске масе, која у просјеку садрже: угљеника 52% (50 до 55%), водоника 7% (6,5 до 7,3%), кисеоника 23% (21 до 24%), азота 16% (15 до 18,4%), сумпора 2% (0,3 до 2,3%) и фосфора 0,6% (0,4 до 0,9%). Неки протеини садрже и гвожђе и јод. Протеини су састојци протоплазме свих биљних и животињских ћелија. Уплетени су у све метаболичке процесе који се одигравају у живим ћелијама биљног и животињског света. Најважнији су састојци ћелиске протоплазме у којој се одигравају биохемијски процеси карактеристични за живу материју.

Аминокиселине су основне хемијске јединице од којих се састоје молекули протеина. Оне су грађевни материјал протеина. Есенцијалне аминокиселине су оне које животиње не могу да синтетишу у свом телу, за разлику од неесенцијалних (замјенљиве). Есенцијалне аминокиселине потребне за изградњу тијела животиња морају се уносити храном.

Помоћни материјали

Помоћни материјали који се користе у процесу производње су:

- дрво за загријавање објекта (котао на чврсто гориво) и
- простирка (стеља), у класичном смислу се, ради специфичне технологије рада у предметној фарми-подног гријања, не користи. Ипак, по поду се постави танки папир прије уношења бројлера у производни простор који се, након истека турнуса узгоја пилића, износи заједно са ђубром.

За загријавање објекта, инсталисан је комбиновани топловодни котао, а као гориво се користи дрво, као економски најисплативије гориво, које задовољава еколошке стандарде.

За напајање пилића користи се вода из јавног градског водовода. Квалитет хигијенски исправне воде за напајање живине мора задовољити норме које одређују прву класу квалитета воде за пиће у складу са *Правилником о хигијенској исправности воде за пиће ("Службени гласник РС", број 40/03)*.

Вода

На предметном локалитету за снабдијевање предметног пословног објекта водом за потребе запосленог особља, користи се санитарно исправна вода из мреже јавног градског водовода у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће („Службени гласник РС”, број 40/03).

Електрична енергија

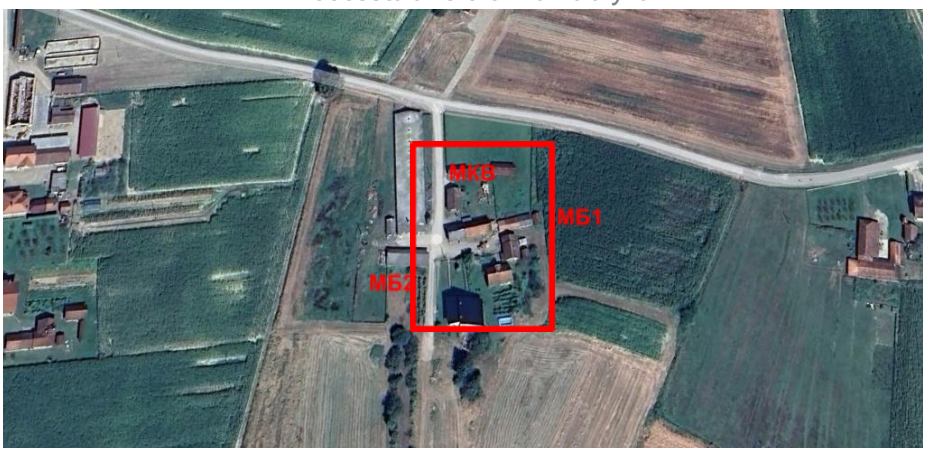
Напајање електричном енергијом предметног објекта фарме, врши се са НН мреже.

В) ОПИС СТАЊА ЛОКАЦИЈЕ НА КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ПОСТРОЈЕЊЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И РЕЗУЛТАТЕ ИЗВРШЕНИХ ИНДИКАТИВНИХ МЈЕРЕЊА, КОЈИ ОБУХВАТАЈУ СТЕПЕН ЗАГАЂЕНОСТИ ВАЗДУХА, НИВО БУКЕ, НИВО ЗРАЧЕЊА, КВАЛИТЕТЕ ПОВРШИНСКИХ ВОДА, НИВО ПОДЗЕМНИХ ВОДА, БОНИТЕТ И НАМЈЕНУ ЗЕМЉИШТА, КАО И САДРЖАЈ ШТЕТНИХ И ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА У ЗЕМЉИШТУ

ОПИС СТАЊА ЛОКАЦИЈЕ

Ради сагледавања свих елемената на локацији, изласком на терен извршен је преглед садржаја у околини парцеле, објеката, преглед достављене документације и разговор са Инвеститором, на основу чега су добијени значајни елементи потребни за анализу изведених рјешења предметног постројења, на основу чега су добијени значајни елементи потребни за анализу локације планираног предметног објеката, са становишта утицаја на животну средину.

Предметни објекат за тов пилића, укупног капацитета 12 000 мјеста за бројлере по турнусу, налази се у насељу Ножичко у општини Србац, на земљишној парцели означеној као к.ч. број 293/1 и 294 к.о. Ножичко, Србац.
Предметна локација се налази јужно од општине Србац, на удаљености око 3 km. Приступ предметној локацији је обезбјеђен са локалне саобраћајнице Ножичко – Брезовљани. Предметна парцела се налази у склопу инвеститоровог имања, односно чини њен саставни дио.
Најближи стамбени објекат се налази са сјеверне стране удаљености око 40 м који је у власништву инвеститора.
Сусједни стамбени објекти се такође налазе са сјеверне стране, удаљености око 500 m.
Са јужне стране од предметне локације удаљености око 190 m се налази фарма јунади.
Западно и источно од предметне локације се налазе њиве и оранице.
Фарма је изграђена у складу са важећим законским прописима из области заштите животне средине, те се не очекује било какав негативни утицај на животну средину другог ентитета.
У непосредном окружењу предметне локације, са десне стране налази се објекат фарме за узгој јунади.
У непопсредној близини предметне локације нема изграђених: здравствених, културних, вјерских објеката ни дјечијих вртића.

Сателитски приказ предметне локације (извор: Google Earth) и мјерна мјеста индикативних мјерења на предметној локацији (легенда: МБ – мјерна мјеста буке, МКВ – мјерно мјесто за параметре квалитета ваздуха)

ИНДИКАТИВНА МЈЕРЕЊА

Од индикативних мјерења на предметној локацији су вршена индикативна мјерење квалитета ваздуха и индикативна мјерења интензитета буке.

<u>Индикативна мјерења квалитета ваздуха</u>

Индикативно мјерење квалитета ваздуха је извршено унутар предметне локације дана 20.08.2024. године у 11^{00} часова.

Наведена мјерења обављена су са инструментима за мјерење имисијских концентрација релевантних показатеља квалитета ваздуха, и то:

- уређај (TETRA) за мјерење имисијских концентрација: O_3, SO_2, NO i CO;
- уређај (GASMAN) за мјерење имисијских концентрација NO_2;
- уређај (APEX PUMPA) за мјерење количине суспендованих материја (PM10 и PM 2,5);
- уређај (GEOS N11) за мјерење микрометеоролошких параметара: брзине и правца струјања ваздуха, температуре, влаге и притиска.

Обавеза извршиоца била је извршити мјерења имисијских концентрација релевантних показатеља квалитета ваздуха, што је укључивало: мјерење имисијских концентрација SO_2, NO_2, CO и количине суспендованих материја (PM10), истовремено са мјерењем микрометеоролошких параметара: брзина и смјер вјетра, притисак, температура и релативна влажност ваздуха.

Контрола квалитета ваздуха, урађена је у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 71/12, 79/15, 70/20), Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 124/11, 46/17) и Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 124/11).

<u>Резултати мјерења квалитета ваздуха</u>

Прегледом статистичких показатеља квалитета ваздуха тј. измјерених концетрација загађујућих материја у ваздуху на предметној локацији и упоређивањем са циљним и граничним вриједностима према наведеној Уредби дошло се до сљедећих резултата:

Табела – Резултати индикативних мјерења) квалитета ваздуха

Вријеме усредњавања		Резултат	Јединица мјерења	Гранична вриједност/ Толерантна вриједност
SO_2	24 сата	0,00	μg/m^3	125/125
NO_2	24 сата	0,00	μg /m^3	85/125
Суспендоване материје (PM_{10})	24 сата	0,00	μg /m^3	50/75
CO	24 сата	0,00	mg /m^3	5/10

У току мјерења су регистровани сљедећи метеоролошки параметри који детерминишу предметни локалитет:

- температура.....30,0 ºC
- релативна влажност ваздуха .....96,0 %
- правац вјетра и брзина струјања ваздуха: вјетар…….....1 $^m/_s$
- притисак.....1015 mbar
- вријеме.....сунчано

Резултати индикативног мјерења стања квалитета ваздуха**,** показују да је концентрација:

- сумпордиоксида – SO_2 (измјерено 0,00 μg/m^3 у току узорковања – ГДВ је 125 μg/m^3; у току 24 часовног усредњавања);
- азотдиоксида – NO_2 (измјерено 0,00 μg/m^3 у току узорковања – ГДВ је 85 μg/m^3; у току 24 часовног усредњавања);
- суспендованих материја (PM_{10}) (измјерено 0,00 μg/m^3 у току узорковања – ГДВ је 50 μg/m^3; у току 24 часовног усредњавања) и
- угљенмоноксида – CO (измјерено 0,00 μg/m^3 у току узорковања – ГДВ је 5 μg/m^3; у току 24 часовног усредњавања).

Мјерења показују да се концентрација свих мјерених параметара загађења ваздуха, налазе **испод** граничних дозвољених вриједности (ГДВ), тј приликом мјерења вриједности свих мјерених параметару су били **0,00**.

Индикативно мјерење интензитета буке

Индикативно мјерење интензитета укупног петнаестоминутног еквивалентног нивоа буке, извршено је дана 20.10.2024. године, на дефинисаним мјерним мјестима МБ1 и МБ2, а нормирање извршено у складу са Правилником о граничним вриједностима интензитета буке („Службени гласник РС“, број 02/23). Ниво буке мјерен је инструментом букомјер произвођача "Voltkraft", тип 33- 2050.

Резултати мјерења интензитета буке

Индикативно мјерење нивоа буке је вршено на предметној локацији, имајући у виду да у непосредној околини постоје стамбени објекти који би могли бити угрожени емисијом буке.

Бука је мјерена на два мјеста на предметној локацији:

- Мјерно мјесто МБ1 – према најближим стамбеним објектима са сјеверне стране.
- Мјерно мјесто МБ2 – према сусједним стамбеним објектима јужно од предметне локације.

Мјерења су урађена на висини 1,70 m од нивоа терена, на удаљености најмање 3 m, од препрека које рефлектују буку.

Резултат мјерења 15-минутног еквивалентног нивоа буке изражен у **dB (A)** за дневни период на мјерној позицији приказан је у сљедећој табели:

Табела – Резултати индикативних мјерења нивоа буке на дефинисаном мјерном мјесту

Мјерно мјесто	Измјерени ниво буке L_{RaeqT} / dB (A) L_{dav}	Највиши допуштени мјеродавни ниво буке LR_{aeqT} / dB (A) L_{dav}
МБ1	**42,1**	66
МБ2	**41,7**	66

Мјерење укупног нивоа буке је вршено само у дневном периоду, на локацији предметног објекта, а приказана вриједност је просјечна вриједност измјерена у току 15 минута.

Вриједност измјереног 15-минутног еквивалентног нивоа буке у ваљској средини (на отвореном простору), на мјерном мјесту, је испод границе дозвољених вриједности, односно не прелази допуштене нормативе, према Правилнику о граничним вриједностима интензитета буке („Службени гласник РС“, број 02/23) за **зону 4. - означену као - Подручја мјешовите намјене, односно подручја већински пословне намјене (пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја) и подручја непосредно уз магистралне и главне градске саобраћајнице.**

Напомена:

На предметној локацији нису вршена индикативна мјерења нивоа зрачења, квалитета површинских вода, као и садржај штетних и отпадних материја у земљишту.

СЛИКЕ СА МЈЕРЕЊА

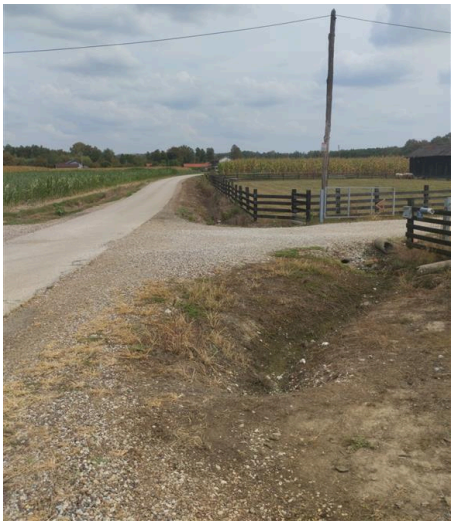

СЛИКЕ СА ЛОКАЦИЈЕ

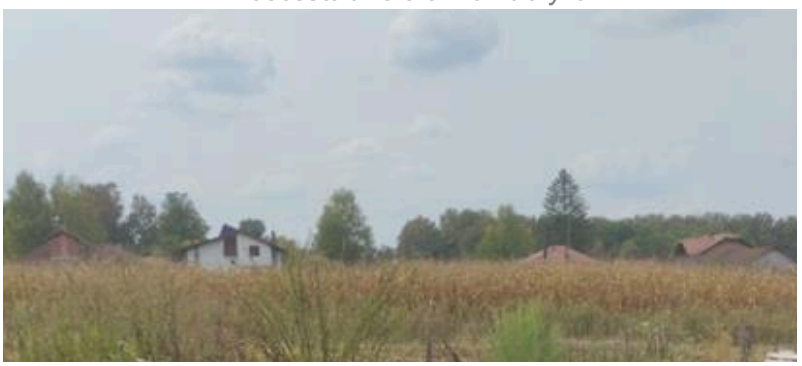

Приступ предметној локацији

Објекат фарме за тов пилића

Најближи стамбени објекат сјеверно (који је у власништву инвеститора)

Сусједни стамабени објекти са сјеверне стране

Г) ОПИС ПРИРОДЕ И КОЛИЧИНЕ ПРЕДВИЂЕНИХ ЕМИСИЈА ИЗ ПОСТРОЈЕЊА У СВЕ ДИЈЕЛОВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (ВАЗДУХ, ВОДА,

ЗЕМЉИШТЕ), ОДНОСНО ПРИКАЗ ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ИСПУШТЕНИХ ГАСОВА, ВОДЕ И ДРУГИХ ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА, ПО ТЕХНОЛОШКИМ ЦЈЕЛИНАМА, УКЉУЧУЈУЋИ ЕМИСИЈЕ У ВАЗДУХ, ИСПУШТЕЊЕ У ВОДУ И ЗЕМЉИШТЕ, БУКУ, ВИБРАЦИЈЕ, СВЈЕТЛОСТ, ТОПЛОТУ И ЗРАЧЕЊА (ЈОНИЗУЈУЋЕ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕ), КАО И ИДЕНТИФИКАЦИЈУ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ЖИВИ СВИЈЕТ У ЦЈЕЛИНИ, КАО И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ЗА ВРИЈЕМЕ ИЗГРАДЊЕ, РЕДОВНОГ РАДА ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ ОБАВЉАЊА АКТИВНОСТИ

ОПИС ПРИРОДЕ И КОЛИЧИНЕ ПРЕДВИЂЕНИХ ЕМИСИЈА ИЗ ПОСТРОЈЕЊА У СВЕ ДИЈЕЛОВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Под појмом ***„емисија”*** подразумјева се директно или индиректно испуштање супстанци, отпадних вода, топлоте, мириса или буке, које производи један или више извора загађења, у ваздух, воду или земљиште.

Емисије из предметног постројења се могу класификовати на сљедећи начин:
- емисија у ваздух;
- емисија у водна тијела;
- емисија у земљиште;
- емисија буке и
- емисија отпада.

Основни извори емисија и мјеста настанка загађења из пословног објекта су:
- технолошка опрема;
- систем за вентилацију објекта;
- санитарна и фекална канализација;
- отпад који се јавља у процесу рада производног објекта.

Емисија у ваздух

У току рада предметних објеката може доћи до загађивања атмосфере од продуката сагоријевања моторних возила која долазе на манипулативни плато предметне локације. Као потенцијални загађивачи атмосфере могу се јавити и отпадни продукти интензивних метаболичких процеса код бројлера у виду гасовите фазе. Такође, може доћи до загађења ваздуха од рада котловнице, односно емисије гасова из димњака котловнице.

Загађивање атмосфере од продуката сагоријевања моторних возила која долазе на манипулативни плато пословног објекта, може доћи усљед лошег сагорјевања погонских мотора и лошег квалитета горива у моторним возилима, у виду емисије CO, CO_2, SO_2, SO_3, NO, NO_2 и других гасова који загађују ваздух. На предметној локацији се не очекује велик интензитет саобраћаја, што значи да се очекује и минимална емисија штетних гасова из погонских мотора моторних возила.

За вријеме прозрачивања фарме долази до емисије у атмосферу угљен диоксида (CO_2) и водене паре, те прашине и амонијака (NH_3).
Прашина се састоји од ситних честица хране и паперја. Ти продукти се путем вентилације емитују у околну атмосферу, али у врло ниским концентрацијама, те не могу штетно утицати на атмосферу, а исто тако и на биосферу, укључивши и пољопривредну дјелатност односно пољопривредне производе.
Сам процес рада фарме захтјева употребу система за вентилацију простора, гдје, приликом прозрачивања, долази до емисија прашине и амонијака у

атмосферу те, угљен диоксида и водене паре насталих издисањем бројлера.
Примјењеним системом вентилације, одржава се оптимална влага у објекту, која спрјечава настајање прашине или се постиже разрјеђење честица прашине до те мјере, да она нема утицаја прије свега на здравље бројлера, а нити представља значајан фактор за микроклиму у објекту нити изван њега.
Савремени систем вентилације у фарми бројлера спрјечава концентрисање штетних гасова унутар објекта, који се, од стране ветеринара повременим мјерењима контролишу.

Разградњом кокошијег ђубра настају различити гасови (амонијак - NH_3), сумпорводоник - H_2S и др.). Ти гасови имају неугодне мирисе, а могу изазвати и оштећења код људи и животиња који су им дуго изложени. Неугодни мириси настали разградњом ђубра се шире на велике удаљености.
Појава неугодних мириса је присутна нарочито за вријеме љетних мјесеци и приликом чишћења фарме, чији интензитет зависи од процеса микробиолошке разградње органске материје и временских прилика.

Котао мањег капацитета 150 kW који инвеститор посједује на предметној фарми користи се за загријавање. Као енергент користи се дрво чијим сагорјевањем настаје CO_2 и водена пара, који се воде кроз димњак и испуштају у атмосферу.

У случају инцидента (еколошке несреће) – избијања пожара, неопходно је извршити мјерења квалитета ваздуха на локацији и измјерене вриједности загађујућих материја у ваздуху у животној средини треба упоредити са граничним вриједностима прописаним Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (“Службени гласник Републике Српске”, број 124/12).

Емисије у водна тијела
До утицаја на воде може доћи у случају: неодговарајућег управљања са кокошијим ђубривом, неконтролисано одвођење санитарних и фекалних отпадних вода, технолошких отпадних вода из објеката, атмосферских вода са манипулативних површина, као и неконтролисано истицања садржаја из септичке јаме и јаме за прихват отпадне воде од прања фарме послије сваког турнуса и збрињавање отпадне воде из дезобаријера.
Такође, неправилно извођење чишћења, односно санитације фарме бројлера прије увођења новог турнуса, као и неконтролисано одбацивања продукованог комуналног отпада, органског, опасног и неопасног отпада, такође може утицати на воде.

На наведеном подручју не постоји изграђена јавна канализациона мрежа.
Атмосферске воде са кровних и манипулативних површина, као незагађене, одводе се на околне површине.
Санитарне и фекалне отпадне воде одводе се у септичку јаму. Септичка јама по конструкцији мора одговарати захтјевима Правилника о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("Службени гласник Републике Српске", број 68/01).
Отпадне воде које настају током прања објекта и опреме, одводе се помоћу одговарајућих сливника у поду производног дијела директно у сабирну јаму за ђубар, која треба да се изгради.
Количина отпадних вода које се јављају при прању и чишћењу објекта су минималне, јер се претходно објекат ручно очисти од пилећег ђубра и помете, па се тек онда врши сапирање и дезинфекција објекта. Као дезинфекциона средства користе се VIRKON, VIROCID, калијум перманганат и друга средства и

иста се мијењају због брзог привикавања бактерија на једно дезинфекционо средство.

Правилним одвођењем насталих отпадних вода, редовним одржавањем јаме за прихват отпадних вода од прања фарме, септичке јаме, сабирних канала и сливника на манипулативном платоу, као и правилним сакупљањем и збрињавањем насталог отпада спријечиће се загађивање водних тијела.

Емисије у земљиште

Код земљишта као основног природног елемента, посебно треба истаћи да земљиште као сложени еколошки систем реагује на врло мале промјене, у ком смислу долази и до деградације његових основних карактеристика. Посебна чињеница нам намеће обавезу да се за сваки конкретан случај истражи број могућих утицаја, који се могу систематизовати у двије основне групе:

- загађења земљишта и
- деградација земљишта.

До загађења и деградације земљишта, на локацији може доћи и усљед неправилног третмана са отпадом који се продукује у току рада предметног објекта.

Кориштење насталог кокошијег ђубрива на непрописан начин утицало би на прекомјерно онечишћење земљишта, а посредно и подземних вода нитратима односно азотом. Наиме, нитрати се добро растварају у води, те превелике количине нитрата у земљишту не могу искористити пољопривредне културе, него се они испиру из земљишта и на тај начин могу узроковати онечишћење и подземних вода. Такође, загађивање земљишта може настати и усљед неконтролисаног цурења отпадних вода насталих приликом прања објекта и санитарних и фекалних отпадних вода.

До загађења и деградације земљишта може доћи и од мијешаног комуналног отпада који настаје као посљедица боравка радника на фарми.

Редовним одржавањем јаме за прихват отпадних вода од прања фарме, септичке јаме, сабирних канала и сливника на манипулативном платоу, као и правилним сакупљањем и збрињавањем насталог отпада спријечиће се загађивање земљишта.

У Републици Српској једини подзаконски акт о дозвољеним штетним материјама у земљишту је Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Службени гласник Републике Српске“, број 56/16) који се односи на пољопривредно земљиште.

Емисија буке

Бука која настаје на предметној локацији може потицати од: динамике возила која ће долазити на предметну локацију, од држања бројлера, као извора буке у затвореним просторима, рада система вентилације – аксијалних вентилатор, рада агрегата...

Бука утиче на човјека физички, психички и социјално, па тако може изазвати: оштећење слуха, сметње при комуникацији, узнемиравање, умор и слабији рад.

Не очекује се значајан утицај буке која ће настајати на локацији на животну средину, из сљедећих разлога:

- релативно је мала динамика долазака и одлазака возила на локацију фарме (возила радника на фарми, повремено возила ветеринарске службе, возила службе за одвоз отпада анималног поријекла, те возила служби за одвоз осталих врста отпада, возила за допрему хране, возила за довоз једнодневних пилића, возила за одвожење бројлера на клање након завршетка турнуса);
- употреба исправних вентилатора са минималном буком у току рада;
- агрегат ће се ријетко укључивати (само у случају прекида струје из НН мреже).

Појачани ниво буке очекује се само у случају кварова вентилатора-истрошени лежајеви и током довоза једнодневних пилића на предметну локацију на почетку турнуса и одвоза истих на клање на крају турнуса, али посматрајући индикативна мјерења интензитета буке приликом изласка на терен, чије су вриједности испод границе дозвољених вриједности, за очекивати је да бука неће прелазити дозвољене нивое исте у животној средини.

У случају повишеног нивоа буке у животној средини неопходно је извршити мјерења. Мјерења нивоа буке у ваањској средини треба да се ради у складу са Правилником о граничним вриједностима интензитета буке („Службени гласник РС“, број 02/23).

Емисија отпада

Настајање отпада везано је за сам процес рада предметног објекта. Отпад који се јавља на предметној локацији, можемо раздвојити на:

- органски отпад (ситно перје, угинула живина, отпад од хране и кокошије ђубриво);
- опасан отпад од лијечења и превенције бројлера, употријебљени апсорбенс или замашћене крпе у случају исцуривања уља из агрегата, амбалажа која садржи остатке опасаног отпада);
- амбалажни отпад;
- мијешани комунални отпад – кућни, комерцијални и неопасан отпад из објекта;
- муљ из септичке јаме и јаме за прихват отпадних вода од прања фарме.

Из предметног објекта, према опису послова који се врше у њему, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске”, број 19/15, 79/18), могу се очекивати сљедеће врсте отпада:

Табела – Категорије отпада које се јављају на предметној локацији

ШИФРА	НАЗИВ ОТПАДА
02 01 01	муљеви од прања и чишћења
02 01 02	отпадна животињска ткива
02 03 04	материјали неподобни за јело или обраду
02 01 06	животињски фецес, урин и ђубриво (укључујући и отпадну сламу), течни отпад, сакупљен одвојено и третиран ван мјеста настајања
15 01 01	папирна и картонска амбалажа
15 01 02	пластична амбалажа
15 01 03	дрвена амбалажа
15 01 04	метална амбалажа
15 02 02*	апсорбенти, филтерски материјали (укључујући филтере за уље који нису другачије спецификовани), крпе за брисање, заштитна одјећа, који су контаминирани опасним супстанцама

15 02 03	апсорбенти, филтерски материјали, крпе за брисање и заштитна одјећа другачији од оних наведених у 15 02 02
18 02 02*	отпади чије сакупљање и одлагање подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције
18 02 03	отпади чије сакупљање и одлагање не подлијеже посебним захтјевима због спречавања инфекције
18 02 05*	хемикалије које се састоје од опасних супстанци или садрже опасне супстанце
20 03 01	мијешани комунални отпад
20 03 04	муљеви од септичких јама

НАПОМЕНА: Врсте отпада означене звјездицом (*) означавају врсте опасног отпада који морају збрињавати овлаштена предузећа за збрињавање опасног отпада

Чврсти отпад који настаје на фарми (стеља, фецес) је користан отпад, јер се користи као ђубриво. Омјер стеље и фецеса у укупној количини ђубрива износи сса 60% : 40%. Овај отпад одмах по завршетку турнуса инвеститор извози на властито пољопривредно земљиште.

Као отпад на фарми за тов бројлера јављају се угинули бројлери. Морталитет у тову бројлера у току једног турнуса износи 2,5 – 4,5% од укупног броја бројлера. Инвеститор угинуле бројлере збрињава у сарадњи са кооперантском фирмом, а иста са надлежном ветеринарском службом. Обавеза инвеститора је привремено ускладиштавање у специјалној посуди до тренутка преузимања од стране кооперанта.

Опасан отпад је отпад који, по свом поријеклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.
За збрињавање опасног отпада (употребљени апсорбенс или замашћене крпе у случају исцуривања уља из агрегата), Инвеститор треба склопити уговор са овлашћеним предузећем или организацијом за збрињавање ове врсте отпада.

Медицински отпад који настаје од лијечења и превенције болести збрињава ветеринарска служба. Инвеститор има склопњен уговор са кооперантском фирмом, а иста са надлежним ветеринаром. (уговор у прилогу).

Комунални отпад из предметног објекта је неопасан отпад, састава сличан отпаду из домаћинства. Сав чврсти комунални отпад сакупља се у контејнеру, који се налази на предметној локацији. За одвоз комуналног отпада и пражњење септичке јаме Инвеститор има склопљен уговор са надлежним комуналним предузећем. (уговор у прилогу).

Напомена:
У току редовног рада предметне фарме или обављања активности не очекују се емисије свјетлости, топлоте и зрачења (јонизујуће и нејонизујуће) у животну средину.

Д) ОПИС ПРЕДЛОЖЕНИХ МЈЕРА, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУГИХ ТЕХНИКА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, СМАЊИВАЊЕ, УБЛАЖАВАЊЕ ИЛИ САНАЦИЈУ ШТЕТНИХ УТИЦАЈУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, ПРОПИСАНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА, ТРЕТМАН И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И УПРАЉАЊЕ НУСПРОИЗВОДИМА, КАО И МЈЕРЕ У СЛУЧАЈУ ИНЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

На основу процјене угрожености земље, ваздуха и околних водних ресурса, имајући првенствено у виду локацију објекта, његову намјену, физичко-хемијске особине материјала са којима се манипулише у објекту, те могућности инцидентних ситуација, потребно је предвидјети максимално могуће мјере заштите природне средине у непосредној околини. Инвеститор је дужан да током рада и престанка рада наведеног постројења, а у складу са Доказима, примијени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, а посебно мјере које слиједе.

Мјере заштите животне средине:
Инвеститор је дужан да током рада и престанка рада предметне фарме, испуни опште услове заштите животне средине, на начин тако да:

- Улазак на фарму мора бити под надзором, особама које нису запослене на фарми максимално редуковати.
- Забрањено је држање више од једне врсте животиња унутар истог објекта на фарми.
- Пажљиво руковати храном и квасити манипулативни плато водом у сушном период ради заштите од прашине при манипулацији са храном и прашине од транспортних возила.
- Користити аутоматски систем храњења, оклопљене додаваче хране и системе доставе ради спречавања подизања прашине од хране.
- Силосе за храну користити на начин да се храна не расипа и да тако не мами птице и глодаре.
- Отвори за вентилацију на објектима фарме морају имати гумене заптиваче и квалитетну заптивеност.
- Инвеститор је дужан проводити сталан хигијенски и здравствени ветеринарски надзор како не би дошло до појаве болести које су преносиве на људе (зоонозе).
- Редовно проводити дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију објекта.
- За прање се може користити вода која не задовољава стандарде воде за пиће.
- Извршити чишћење производног објекта по завршетку турнуса и изношење ђубрива на властите парцеле или испоручити другим лицима ради кориштења у ђубрењу пољопривредних површина.
- Редовно вршити отпремање стајњака на пољопривредно земљиште. Његово растурање по земљишту обављати по хладном времену и без вјетрова, и одмах га заоравати.
- Користити уређаје и опрему које не емитују повећани ниво буке и звучном изолацијом извора буке или објеката спријечити њено ширење у животну средину.
- Изградити ограду и формирати зелени појас по граници предметне парцеле, у циљу спречавања ширења непријатних мириса; као и на слободним површинама.

Мјере превенције за свођење употребе сировине, воде и енергије на минимум:

- Приликом набавке опреме за рад вршити одабир опреме којом ће се осигурати: оптимална потрошња сировина и енергије, минималан ниво емисија и правилан рад и одржавање.
- Вршити редован ремонт и одржавање опреме на локацији.
- Редовно контролисати и одржавати систем за напајање и храњење с циљем смањења просипања воде и хране по производном објекту.
- Електричне инсталације у објекту редовно контролисати, а за агрегат на нафту обезбиједити довољне количине резервног горива.
- У производним објектима смањити потрошњу енергије коришћењем природне вентилације гдје је то могуће, избјегавати застоје у вентилацијском систему честим инспекцијама и чишћењем цијеви и вентилатора.
- Користити свјетиљке и другу расвјету које троше мало енергије.
- Вршити редовну вакцинацију и превенцију болести с циљем одржавања оптималног здравственог стања производне цјелине.
- Сваки случај угинућа или појаве болести неопходно је пријавити ветеринарској служби.
- Кооперанти, као и друга службена лица која улазе у објекат (ветеринар, технолог, механичар и сл.), при уласку у објекат морају прелазити преко дезобаријере, прати руке у дезинфицијенсу, скинути спољну одјећу и обућу и обући посебну радну одјећу, која служи само за рад у производном дијелу објекта.
- Приступ кругу објекта фарме за тов бројлера треба забранити незапосленим особама.
- Знакове забране истакнути на видљивим мјестима.

Мјере смањења емисија у ваздух:

- Користити технички исправне уређаје и опрему како би се смањиле емисије загађујућих материја у ваздух и спријечили инциденти.
- За довоз сировина и одвоз готових производа обезбиједити технички исправна транспортна средства која користе ниско сумпорна горива код којих је садржај сумпора испод 1%.
- Забранити рад мотора транспортних возила приликом истовара једнодневних пилића, утовара бројлера или истовара сточне хране, сламе, у кругу фарме, у циљу смањења емисије продуката сагоријевања из транспортних средстава.
- Емисије прашине приликом довоза сточне хране, довоза и одвоза једнодневних пилића и бројлера, свести на најмању могућу мјеру спроводећи сљедеће мјере: поливање водом манипулативног простора, пажљиво манипулисање возилима, провјера исправности и заптивености система за пуњење и пражњење силоса за храну, провјера исправности филтера на одушној цијеви из силоса.
- Све манипулативне површине око објекта фарме прописно уредити (асфалтирати или бетонирати) и редовно их одржавати и чистити.
- За спречавање евентуалног подизања прашине и ширења изван предметне парцеле, односно њену елиминацију у кругу предузећа користе се различите методе, а у конкретном случају вршити редовно прање манипулативних површина и паркинга, нарочито у љетном периоду, да би се онемогућило прекомјерно стварање и дизање прашине.

- Осигурати квалитетну вентилацију која мора бити темељена на сљедећим принципима: извлачење штетних гасова из перадарника, увођење свјежег ваздуха у перадарнике, одржавање одговарајуће температуре простора за држање бројлера, без обзира на вањску температуру.
- Вршити сталну контролу и обезбиједити одговарајуће микроклиматске услове у објекту за узгој бројлера обезбиједиће да емисије непријатних мириса из објекта буде сведена на минимум.
- Уградити филтерски систем у вентилаторе како би се спријечило ширење микроорганизама и непријатних мириса у вањску средину. Смањење интензитета неугодних мириса (снижава концентрацију NH_3 и CO_2) може се постоћи посипањем зеолитског препарата по поду фарме.
- Стално проводити хигијенски и здравствени надзор како не би дошло до појаве болести које су преносиве на људе (зоонозе).
- По завршеном турнусу извршити дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију објекта. Као дезинфекциона средства користити искључиво средство са дозвољене листе хемикалија, набављена од овлашћене институције за производњу и промет истих.
- Обезбиједити надзор над правилном манипулацијом кокошијим ђубривом приликом његовог транспорта, односно превоз вршити намјенским возилима која омогућавају прекривање терета, у циљу спречавања ширења емисија непријатног мириса у ваздух.
- У циљу смањење емисије непријатних мириса у ваздух, ђубрење вршити током повољних временских прилика на пољопривредним површинама када спушта се ниво неугодног мириса на мјеру прихватљивију за околину. Односно, најбољи временски услови владају кад се ваздух мијеша високо изнад тла, тј. када су типични сунчани и вјетровити дани с облачним и вјетровитим ноћима.
- Формирати зелени појас на граничним дијеловима предметне парцеле и око простора – лагуне за депоновања кокошијег ђубрива, у циљу спречавања ширења непријатних мириса.

Мјере смањења негативног утицаја на воде:

- Водоснабдијевање фарме вршити са система јавног водоснабдијевања, а вода која се користи треба бити безбиједна по здравље и испуњавати захтјеве Правилника о здравственој исправности воде намијењене људској потрошњи („Службени гласник Републике Српске“, број 88/17).
- Атмосферске воде са кровних и манипулативних површина, као незагађене, одводити на околне површине.
- Одржавати систем за прикупљање атмосферских вода са манипулативних површина око предметног објекта.
- Санитарне и фекалне отпадне воде одводити фекалном канализационом мрежом у септичку јаму, а прелив на околне површине. Септичка јама по конструкцији мора одговарати захтјевима Правилника о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације ("Службени гласник Републике Српске", број 68/01).
- Вршити редовно пражњење септичке јаме од стране надлежног комуналног предузећа.
- Изградити водонепропусну непреливну сабирну јаму затвореног типа, одговарајуће конструкције и капацитета, за одвод отпадне воде од прања објекта фарме на крају турнуса.
- Транспорт садржаја из непреливне јаме изводити тако да се искључи свака могућност просипања по саобраћајницама и манипулативном

простору, а њен садржај одлагати на пољопривредно земљиште, што је еколошки прихватљиво рјешење.
- Изградити дезобаријеру на улазу у круг локације фарме, за возила и пјешаке, у складу са Правилником о заштити животиња за држање и условима које морају да испуњавају објекти за држање животиња („Службени гласник РС“, број 93/12).
- Отпадне воде из дезинфекционе баријере одводити у септичку јаму.
- Простор у коме је смјештен агрегат одржавати уредним, редовно контролисати евентуално просуте количине уља у металној тацни испод агрегата, а исте покупити упијајућим адсорбенсом (пиљевина, крпа).
- Строго се забрањује депоновање, одлагање и складиштење било које врсте отпадних материја на локацији и око ње у циљу превенције микробиолошке контаминације подземних вода или воде за пиће индивидуалних водоопскрбних објеката оближњих мјеста.
- Водити евиденцију о одржавању септичке јаме и јаме за прихват отпадних вода од прања објекта фарме (датум и вријеме чишћења, количина очишћеног садржаја, име, презиме и потпис одговорног лица за чишћење и име, презиме и потпис лица који је извршило чишћење).
- Ризик од загађења површинских и подземних вода спријечити предузимањем мјера у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (“Службени гласник РС”, број 44/01). Уколико експлоатацијом и функционисањем предметног објекта дође до промјене природног режима вода, а то проузрокује штете било каквог карактера инвеститор је обавезан да узроке уклони, а штету надокнади.
- По завршеном турнусу након чишћења и прања извршити дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију објекта. Као дезинфекциона средства користити искључиво средство са дозвољене листе хемикалија, набављена од овлашћене институције за производњу и промет истих.
- Послове дезинфекције на фарми смију обављати само правне и/или физичке особе које посједују рјешење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.
- При провођењу здравствених и хигијенско – санитарних мјера на фарми користити само одобрена и дозвољена средства уз надзор надлежног ветеринарског уреда.
- У складу са Законом о ветеринарству („Службени гласник РС“, број 75/17), средства за дезинфекцију морају се користити на начин да не загађују околину.

Мјере смањења негативног утицаја на земљиште

Све мјере прописане за смањења негативног утицаја на воде се односе и на земљиште. Поред тога потребно је придржавати се и сљедећих мјера:
- Имајући у виду да ће чишћењем објекта по завршетку турнуса настати већа количина кокошијег ђубрива, потребно је придржавати се основних принципа добре пољопривредне праксе у коришћењу истог („Службени гласник Републике Српске“, број 26/14).
- Спремишта за чување ђубрива морају бити водонепропусна, тако да не дође до излијевања, испирања или отицања стајског ђубрива у околину, као и загађења подземних и површинских вода. Течни дио ђубрива мора бити сакупљан у водонепропусне лагуне из којих не смије истицати у подземне или површинске воде.
- Недопуштено је да ђубриво из фарме стоји на хрпама на пољу, јер тиме настају велики губици азота, смањује се квалитет ђубрива, али се знатно загађују земљиште и подземна вода.

- Имајући у виду да приликом чишћења објекта фарме, на крају турнуса, настају велике количине кокошијег високоенергетског отпада у чврстом стању, неопходно је да, корисник ђубрива направи *План коришћења и примјене кокошијег ђубрива* који треба бити у складу с одредбама *Nitratne direktive* 91/676/EEC, Aneks III, с обзиром на максималну дозвољену количину аплицираног азота (N) животињског поријекла по хектару пољопривредне површине која износи 170 kg N/ha годишње. Изузетак је да се у прве четири године примјене може се аплицирати 210 kg N/ha годишње.
- Није допуштена примјена стајњака: на 100-200 m удаљености од водоцрпилишта; на 25 m удаљености од бунара; на 20 m удаљености од језера; на 5 m удаљености од осталих водених токова; на нагнутим теренима гдје се сливају са површине; на нагнутим теренима уз водотокове, с нагибом већим од 10% на удаљености мањој од 10 m од водених токова.
- Такође, потребно је направити упуства за правилну примјену овог веома корисног отпада, нарочито у случајевима када се ова врста отпада даје трећим лицима за употребу на њиховим ораницама.
- У циљу смањења губитка азота испирањем и испаравањем не препоручује се ђубрење стајњаком на пољопривредним површинама у периоду од 1. маја до 1. септембра.
- Носилац захвата је дужан осигурати довољну површину пољопривредног земљишта за примјену произведеног кокошјег ђубрива, а према *Nitratne direktive* 91/676/EEC.
- Уколико носилац захвата нема довољних површина под пољопривредним културама, дужан је склопити уговоре с трећом страном која је у посједу пољопривредних површина о примјени кокошијег ђубрива на тим површинама или осигурати продају/предају истог за друге дозвољене намјене.
- Уколико инвеститор неће сам користити кокошије ђубриво на пољопривредне површине, обавезан је упознати своје уговорне партнере са наведеним препорукама о правилној употреби кокошијег ђубрива на пољопривредним површинама.
- Главне препоруке су:
    - Препоручује се примјена кокошијег ђубрива на пољопривредне површине неком од уобичајених агротехничких метода (плитко љетно орање – тзв. прашење стрњишта, конвенционално орање, дрљање и тањирање);
    - Препоручује се примјена кокошијег ђубрива на пољопривредним површинама на којима се узгајају културе које „троше" доста азота као што су кукуруз, шећерна репа, кромпир и дјетелина;
    - Препоручује се примјена кокошијег ђубрива на пољопривредним површинама у што ранијој фази раста биљака с циљем највећег прихвата хранљива од стране усјева и смањења опасности од онечишћења, а избјегавати или минимизирати у раздобљу без усјева (уобичајено од септембра до марта, овисно о подручју). На травњацима, опасност од оптерећења азотом није толико условљена датумом примјене, јер је вријеме усвајања хранљива од стране биљака уобичајено дуже него што је то случај за већину ратарских култура.
- На одговарајућим мјестима потребно је поставити контејнере затвореног типа за прикупљање комуналног отпада.

Мјере заштите од буке и вибрације:

- У циљу спречавања повишених нивоа буке редовно одржавати радну опрему, вентилациони и климатизациони систем у објекту фарме.
- Уређаји односно постројења која емитују буку морају бити атестирани, односно морају бити конструисани или изоловани, тако да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног ниво.
- Објекат у којем је смјештен агрегат држати затворен због звучне изолације.
- Поштовати предвиђено радно вријеме довоза потребних помоћних материјала и сировина. Јави ли се потреба за радом током ноћног периода морају се предузети додатне мјере за смањење емисије буке у животну средину.
- У случају повећаног нивоа буке и утицаја на околну средину, те утицаја на најближе стамбене објекте, потребно је формирати зелени појас од високе вегетације и тиме ублажити негативан утицај.
- Редовно проводити мониторинг нивоа укупне буке из процеса рада предметног објекта на животну средину и најближе стамбене објекте.

Мјере за спречавање/смањење настанка отпада уз мјере управљања отпадом:

- Направити План управљања отпадом за предметни објекат у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21), усклађен са технолошким процесом рада.
- Одговорно лице на предметној фарми треба да спроводи План управљања отпадом и води евиденцију о врстама, количини, мјесту настанка и третману отпада.
- Отпад који настаје на на локацији (комунални, органски, опасан и неопасан), прикупљати и раздвајати на мјесту настанка, а опасни отпад одлагати у намјенске контејнере и посуде за опасни отпад, у складу са Планом управљања отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Сл. Гласник Републике Српске", број 19/15, 79/18).
- Спријечити неконтролисано расипање отпада на локацији.
- Набавити намјенске, водонепропусне контејнере и посуде за збрињавање комуналног, опасног, неопасног и органског отпада и исте поставити на локацију уређену за безбједно привремено одлагање, заштићену од атмосферских утицаја.
- Контејнери – канте за складиштење отпада морају јасно бити означени типом и нивоом опасности отпада.
- За сакупљање амбалажног отпада (папира, картона, најлона,...) обезбиједити посебне контејнере за одлагање до коначног збрињавања.
- У случају угинућа животиња исте је потребно прописно збрињавати. То подразумјева да је инвеститор дужан све болесне и угинуле животиње држати у затвореном контејнеру, до њиховог отпремења. Одвоз угинулих животиња потребно је да одвози овлаштена институција за ту дјелатност према уговору са инвеститором.
- Носилац захвата треба водити бригу о управљању отпадом са животињским лешинама и отпадом животињског поријекла, отпад кључног броја 02 01 02 – отпад животињског ткива, што је прописано Законом о ветеринарству („Службени гласник РС“, број 75/17), што је у складу с Direktivom 90/667/EEC о ветеринарским условима за одлагање и поступање с отпадом животињског поријекла. Сав животињски отпад

произведен у властитом објекту треба предати сакупљачу животињског (органског) отпада којем су повјерени послови скупљања на одређеном епизоотиолошком подручју. Потребно је од стране надлежне ветеринарске службе утврдити узрок угинућа.

- Медицински отпад који настаје од лијечења и превенције болести збрињава ветеринарска служба. До преузимања, ову врсту отпада привремено одлагати у посебне контејнере са поклопцем.
- Забрањује се оснивање сточног гробља у кругу фарме или изван ње, а болесне и на болест сумњиве животиње на вријеме издвојити и поступати по препорукама ветеринара.
- У недостатку властитих пољопривредних површина, склопити уговор са партнерима (локални пољопривредни произвођачи, предузећа), која ће узимати кокошије ђубриво (органски отпад) са фарме и користити га на властитим површинама. Инвеститор има обавезу да упозна уговорне партнере с одредбама *Nitratne direktive* 91/676/EEC, Aneks III, у вези начина аплицирања кокошијег ђубрива на пољопривредне површине.
- У уговору прецизирати, да су уговорни партнери (предузећа) дужна обезбједити намјенска возила за транспорт кокошијег ђубрива, осигурана од просипања и цурења садржаја из возила на земљиште.
- Водонепропусну непреливну бетонску јаму за прихват отпадних вода (из процеса прања подова фарме на крају турнуса) редовно празнити након сваког производног циклуса. Инвеститор је дужан вршити визуелну контролу физичког стања јаме и њене попуњености, с циљем спречавања исцуривања отпадних вода у земљиште.
- Талог из септичке јаме редовно чистити у сарадњи са институцијом овлаштеном за збрињавање ове врсте отпада, у складу са склопљеним уговором.
- Закључити уговоре са овлаштеним правним лицима за одвоз и збрињавање комуналног, опасног, неопасног и органског отпада класификованог по Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник Републике Српске", број 19/15, 79/18). Редовно продужавати закључене уговоре са овлаштеним институцијама.

Мјере заштите за спречавање/смањивање штетних утицаја на флору и фауну

- Спријечити свако загађивање земљишта, подземних и површинских вода које се може негативно одражавати на фауну анализираног подручја.
- Изградити ограду око предметне локације којом ће бити спријечен неконтролисан приступ животиња објекту фарме са циљем спречавања евентуалне епидемије разних болести.
- Спровести мјере рекултивације и хортикултурног уређења терена око фарме.
- Евентуално хортикултурно уређење локација извести као слободно, непарковско уз употребу искључиво аутохтоне флоре и исто уредно одржавати.
- Редовно спроводити дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију локације како би се спријечило неконтролисано множење животиња које могу бити потенцијални преносници заразних болести.

Мјере спречавање/смањивање штетних утицаја на становништво:

- Организовати рад фарме у строго хигијенско-санитарном режиму у

циљу минимизације утицаја на здравље радника, околног становништва и ресурса животне средине.

- Спријечити неконтролисано одлагање отпада, које је и додатни узрок нарушавања хигијенско-епидемиолошке ситуације ширих размјера.
- Пратити епидемиолошку ситуацију у току рада предметног објекта и у случају појаве болести извршити обавјештавање, а за раднике проводити превентивне прегледе и редовне периодичне прегледе услова радне средине.
- Инвеститор је дужан проводити мјере обавезне превентивне дезинфекције, дезинсекције и дератизације.
- Обезбиједити цертификат о здравственој исправности сточне хране, јер је то законска обавеза Инвеститора.
- Обезбиједити хигијенско-техничке мјере заштите радника, радну одјећу и друге мјере личне и колективне заштите радника.
- Извршити обавјештавање у складу са законским одредбама и надлежностима Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске уколико се изградњом објекта појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину.
- Када се ради о заштити здравља становништва потребно је слиједити Здравствену политику и стратегију заштите здравља у РС до 2010. године и препоруке Стратегије 5. за праћење и редукцију ризичних фактора животне и радне средине и јачање инфраструктуре и функције установа за здравствену заштиту у поступку израде просторних и других планова, односно основа и друге инвестиционо – техничке документације (“Службени гласник РС”, број 56/02) који су у вези са Националним акционим планом за здравље и животну средину.

Мјере у случају инцидентних ситуација

Овим мјерама се умањују посљедице већ изазване инцидентним ситуацијама. У принципу, оне обухваћају акције које још можемо предузети да би смањили активирање разорних потенцијала, односно смањили моћ разарања ослобођеног (активираног) потенцијала, те акције спречавања нежељених посљедица тог догађаја.

Мјере обухваћају:

- Добру комуникацију са ватрогасним службама, цивилном заштитом, службом хитне медицинске помоћи и полицијом;
- Узбунити ватрогасну службу: 123; Службу хитне медицинске службе: 124, Службу МУП-а: 121;
- Дјелотворно гашење пожара у зачетку, у сврху правовременог гашења и спречавања разарајућих пожара на објектима који прије те изворима опасности за околину, односно прелаз пожара на њих. Дјелотворно гашење развијених пожара на наведеним локалитетима пожарном професионалним и добровољним ватрогасним екипама, са којима треба успоставити сарадњу;
- Активирати властите и градске снаге на евакуацију и спашавање људи из микро и макро локације, код појаве снажног угрожавања;
- Активирати узбуњивање снага цивилне заштите, у сврху појачане приправности при изванредном догађају;
- Евакуисати особе из угроженог подручја, организовати спашавање озлијеђених особа у несрећи, уз пружање помоћи на одговарајући начин;
- Успоставити сарадњу са службом хитне медицинске помоћи имајући на уму да у случају пожара настаје угљен моноксид, угљен диоксид, оксиди

азота и др. У сарадњи са службом хитне медицинске помоћи припремити упутство за давање прве помоћи;

- Спријечити свако излијевање нафтних деривата, а у случају истог што је прије могуће зауставити. Мобилне преграде у сврху заштите простора се могу направити од пијеска, земље као и другог материјала за заштиту. Плитки контејнери (посуде) се могу користити при прикупљању било каквог производа (излива материјала) који је у току излијевања;
- У случају пожара нафтних деривата ослобађају се штетни гасови те је непходно носити заштитно одијело и маску за дисање. Када се деси пожар прска се вода у виду водене завјесе између ватре и танка/контејнера са нафтним дериватима и предузимају све мјере да се ефекат односно дјеловање топлоте на резервоар сведе на минимум. Ако се водена завјеса не може сигурно урадити тада се примјењује хлађење површине резервоара помоћу воде тако да се спријечи дисторзија метала. У случају да се танк или контејнер запали онда треба користити хемијски прашак, угљен диоксид или пјену као средство за гашење.
- У случају инцидента (еколошке несреће) – избијања пожара, неопходно је извршити мјерења квалитета ваздуха на локацији и измјерене вриједности загађујућих материја у ваздуху у животној средини треба упоредити са граничним вриједностима прописаним Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (“Службени гласник Републике Српске” број 124/12).

Ђ) ОПИС ОСТАЛИХ МЈЕРА РАДИ УСКЛАЂИВАЊА СА ОСНОВНИМ ОБАВЕЗАМА ОДГОВОРНОГ ЛИЦА, ПОСЕБНО МЈЕРА НАКОН ЗАТВАРАЊА ПОСТРОЈЕЊА КОЈЕ МОГУ УТИЦАТИ НА СПРЕЧАВАЊЕ ИЛИ СМАЊИВАЊЕ ШТЕТНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Предузетим мјерама, које су предмет ових Доказа о утицају на животну средину, производно складишни објекат, у погледу и планова и техничких рјешења заштите животне средине испуњава прописане услове у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Српске", број 20/14), Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС", број 71/12, 79/15, 70/20), Законом о заштити ваздуха („Службени гласник Републике Српске", број 124/11, 46/17), Законом о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске", број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21) и Законом о водама („Службени гласник Републике Српске", број 50/06, 92/09, 121/12, 74/17), те одговарајућим подзаконским актима.

Одговорно лице у случају несреће је **Школник Михајло** и он је дужан предузети све превентивне мјере неопходне за спречавање несрећа великих размјера и ограничити њихов утицај на људе и животну средину. Одговорно лице презентује предузете превентивне мјере надлежном органу или приликом инспекцијског прегледа.

У току рада предметног објекта, у циљу свођења негативних утицаја у ближој и даљој околини на прописани ниво, неопходно је придржавати се свих наведених мјера заштите, са посебним освртом на сљедеће препоруке:

- ✔ Заштиту подземних вода и земљишта, од загађења неконтролисаним одлагањем чврстог отпада, ријешити одвајањем по врсти и правовременим одвожењем на, за то предвиђену, депонију.
- ✔ Пошто на предметној локацији не постоји изграђена јавна канализациона мрежа, заштита подземних вода земљишта од загађења фекалном, санитарном отпадном водом ријешити према условима датим *Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације (˝Службени гласник РС˝, број 68/01).*
- ✔ У складу са пожарним оптерећењем објекта, извршити постављање одговарајућег броја противпожарних апарата.
- ✔ Код градње или доградње објеката, предвидјети одговарајућу изолацију од буке, па према томе бирати грађевинске материјале са што већом звучном изолацијом.
- ✔ Даљом изградњом објекта, касније и његовим функционисањем, не угрозити режим постојећих подземних и површинских вода.
- ✔ Стандардне машинске инсталације морају бити атестиране и испитане на пробни притисак и компактност изолације.
- ✔ Сакупљање отпада на локацији пословног објекта, ријешити путем посебних контејнера, а исти затим одвозити на депонију (уговор са овлаштеним лицима).

У складу са Правилником о регистру испуштања и преносу загађујућих материја из постројења („Службени гласник Републике Српске", број 55/23), одговорно лице овог постројења дужно је да достави извјештај Републичком хидрометеоролошком заводу, до 31. марта текуће године за претходну годину извјештавања.

***Мјере након затварања постројења*:**

- предузети све мјере које су захтјеване или ће се захтјевати према законима који су или ће бити на снази;
- у случају преуређења постројења или доградње нових помоћних објеката, вршити уградњу конструктивних материјала које не садрже токсичне или радиоактивне елементе;
- на прихватљив начин околине, користити све расположиве мјере у циљу уклањања отпада;
- у случају промјене намјене локалитета, Инвеститор је дужан извршити рекултивацију терена и предметни локалитет довести у првобитно стање у складу са посебним пројектом о рекултивацији;
- отпад који би настао приликом рушења постројења, збринути на прописани начин;
- извршити физичко уклањање постројења и објеката;
- на крају извршити физичко поравнавање терена и оплеменити изглед и пејзаж локације засијавањем и засађивањем одговарајућих биљних врста.

Циљ наведених мјера је довођење наведене локације у првобитно стање чиме ће се обновити биљни и животињски свијет, добиће се природан пејзаж и изглед локације, односно вратиће се стари изглед и стање животне средине на предметној локацији.

Е) ОПИС МЈЕРА ПЛАНИРАНИХ ЗА МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈА У ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, УКЉУЧУЈУЋИ ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЕМИСИЈА ПРОПИСАНЕ ПОСЕБНИМ ПРИЛОЗИМА, ПАРАМЕТРЕ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ МОГУ УТВРДИТИ ШТЕТНИ УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЈЕСТА, НАЧИН И УЧЕСТАЛОСТ МЈЕРЕЊА УТВРЂЕНИХ ПАРАМЕТАРА

Све планиране мјере мониторинга имају за циљ смањење емисија загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште, чиме се смањује утицај наведеног постројења на животну средину.
Уколико се у току рада објекта појаве веће емисије од прописаних у појединим Правилницима, предузеће је дужно одмах приступити њиховом смањењу и санацији евентуалног загађења или заустављању самог рада, док се не отклоне извори превелике емисије. О наведеним инцидентима одговорно лице је дужно обавјестити надлежни орган.

Табела – Мјере планиране за мониторинг емисија у животну средину

Опис мјере	***Учесталост***
Организовати обуку свих запослених и водити записе о обуци и подизању свијести запослених о унапређењу радних процедура у циљу превенције загађивања.	Сваких 6 мјесеци
Водити дневник у који се уписују подаци важни за рад објеката, а нарочито подаци о количини и начину депоновања продукованог отпада, потрошњи воде. Саставни дио дневника мора бити: документација о техничко – технолошкој опремљености објекта, количини утрошених сировина и помоћних материјала, количини утрошене воде и електричне енергије (укупно, као и по јединици производа), подаци о годишњој производњи и о предузетим мјерама по захтјевима из еколошке дозволе и евентуално по захтјевима инспекције за заштиту животне средине и водопривредне инспекције.	Мјесечно и годишње
Водомјере и сатове за електричну енергију на локацији предметног објекта редовно очитавати и записивати податке. Вршити редовне анализе података о утрошку воде и енергије, пратити ефекте провођења активности и мјера из Плана у погледу смањења утошка, те водити записе о овоме. Анализирати и економске ефекте постигнуте смањењем утрошка воде кроз накнаде које се плаћају.	Сваки мјесец
Надзирати и водити запис о провођењу програма активности и мјера за спречавање цурења воде из славина, цјевовода, опреме и пумпи. На бази ових докумената планирати будуће активности.	Сваки мјесец
Направити сумарни извјештај о свим претходно наведеним мјерама за мониторинг настанка отпада и емисија	**Једном годишње**

Сам мониторинг план има превентивни значај у спречавању загађења животне средине и благовременом реаговању. Основни циљ који се мора испунити кроз процес мониторинга је да се смањи емисија загађујућих материја и њихов утицај

на животну средину и здравље људи, да се смањи количина отпада, да се обезбиједи и промовише што већи проценат поновне употребе, рециклаже насталих продуката, као и безбједно одлагање отпада.

У програму праћења стања животне средине неопходно је проводити сљедеће мјере на предметној локацији:

- **мониторинг емисије буке и**
- **мониторинг стања отпадних материја.**

Табела – Мониторинг елемената животне средине

Р. бр.	Аспект животне средине	Закон / Пропис	Мјесто мјерења	Параметри који се анализирају	Начин вршења мониторинга	Учесталост мониторинга
1.	МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈЕ БУКЕ	Правилник о граничним вриједностима интензитета буке („Службени гласник РС“, број 02/23)	На граници предметне локације, према најближем стамбеном објекту	Ниво буке	Одговарајућа опрема за мониторинг буке	Једном у пет године
2	КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА (ИМИСИЈА) ВАЗДУХА У КРУГУ ПОСТРОЈЕЊА	Уредба о мониторингу квалитета ваздуха (˝Службени гласник Републике Српске˝, број 124/12)	На предметној локацији		Одговарајућа опрема за мониторинг квалитета ваздуха	Једном у пет година
2.	МОНИТОРИНГ СТАЊА ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА - МЈЕСЕЧНИ-	Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21) Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске”, број 19/15, 79/18)	На предметној локацији	План управљања отпадом	-	Мјесечно

Напомена:

1. Мониторинг емисије буке у окружење контрола квалитета (имисија) ваздуха у кругу постројења врши овлаштена институција.
2. Мониторинг стања отпадних материја -мјесечни- врши Инвеститор према Плану управљања отпадом, користећи табеле дате прилогу истог.

Граничне вриједности емисије буке

Мјерења вршити у складу са Правилником о граничним вриједностима интезитета буке (“Службени гласник РС”, број 02/23). Дјеловање буке изван граница предметног објекта не смије да прелази дозвољену границу у складу са Правилником о дозвољеним граничним вриједностима интензитета буке (“Службени гласник РС”, број 02/23).

Зона	Намјена простора	Највиши допуштени мјеродавни ниво буке *LRaeqT* / dB (A)			
		***L**day*	***L**evening*	***L**night*	***L**den*
1.	Подручја намијењена за одмор, лијечење и опоравак, тиха подручја изван насељеног подручја укључујући и све категорије заштићених подручја у Републици Српској (национални парк, строги резерват природе, посебни резерват природе, споменик природе, заштићено станиште, заштићени природни пејзаж, заштићени културни пејзаж, парк природе, парк шума, објекат обликоване природе и споменик парковске архитектуре	50	45	40	50
2.	Искључиво стамбена подручја или тиха подручја унутар насељеног подручја (предшколске и школске зоне)	55	55	40	56
3.	Подручја мјешовите намјене, односно подручја већински стамбене намјене	55	55	45	57
4.	**Подручја мјешовите намјене, односно подручја већински пословне намјене (пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја) и подручја непосредно уз магистралне и главне градске саобраћајнице.**	**65**	**65**	**50**	**66**
5.	Подручја искључиво занатске, услужно-трговачке, спортско-рекреацијске и угоститељско-туристичке намјене	65	65	55	67
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали	На граници ове зоне бука не смије прелазити граничну вриједност у зони са којом се граничи			

Предметни објекат, по локацији у односу на околину, спада у **зону 4.** - **Подручја мјешовите намјене, односно подручја већински пословне намјене (пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја) и подручја непосредно уз магистралне и главне градске саобраћајнице.**

Граничне вриједности квалитета ваздуха

У сљедећој табели су дате граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције ваздуха за полутанте, који ће се анализирати на предметној локацији, у складу са Уредба о вриједностима квалитета ваздуха (˝Службени гласник Републике Српске˝, број 124/12).

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Суспендоване честице $ПМ_{10}$			
Један дан	50 μg/m^3	25 μg/m^3	75 μg/m^3
Календарска година	40 μg/m^3	8 μg/m^3	48 μg/m^3
Суспендоване честице $ПМ_{2.5}$ стадијум 1			
Календарска година	25 μg/m^3	5 μg/m^3	30 μg/m^3
Суспендоване честице $ПМ_{2.5}$ стадијум 2			

Календарска година	20 μg/m^3	-	20 μg/m^3

Ж) ОПИС РАЗМАТРАНИХ АЛТЕРНАТИВНИХ РЈЕШЕЊА У ОДНОСУ НА ПРЕДЛОЖЕНУ ЛОКАЦИЈУ И ТЕХНОЛОГИЈУ, КАО И РАЗЛОГЕ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ОДЛУЧИЛО НА ПРЕДЛОЖЕНА РЈЕШЕЊА

Код избора локације, инвеститор се одлучио за одабрану локацију не презентујући могућа алтернативна рјешења. Изабрана локација је резултат одређене процјене за успјешну експлоатацију објекта који је прилагођен ситуацији на терену и постојећим објектима у окружењу.

Предузимањем овог захвата, инвеститор се опријединелио за обављање дјелатности у складу са позитивним законима из домене заштите животне средине и закључцима који ће се утврдити рјешењем надлежне институције, односно условима и ограничењима који ће бити садржани у одобрењу за употребу објекта.

Обзиром на предвиђено трајање експлоатације, инвеститор се опредјелио за стално праћење процеса рада, уз стални непосредни контакт с локалном заједницом који ће укључивати и извјештавање јавности о могућим проблемима везаним уз заштиту животне средине.

Обзиром на положај локације објекта и технолошки процес, односно немогућности прекограниченог утицаја реализације захвата на околину и глобалног утицаја на животну средину, оцијењено је оправданим изузимање овог поглавља из садржаја Доказа.

Заштита животне средине, а посебно заштита пејзажних вриједности, ваздуха као и подземних и површинских вода представља трајну и важну задаћу носиоца захвата.

Из наведеног се види да предметни комплекс жели проводити политику заштите животне средине на предметној локацији.

Везано уз израду Доказа и прихваћање овог Захтјева, прије издавања еколошке дозволе, инвеститор ће упознати локалну јавност с Доказима, планираним мјерама на смањењу емисија и усклађивању с најбољим расположивим техникама.

3) ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ИЗГРАЂЕН У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ПРОПИСОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Полазећи од Законом дате дефиниције да се под отпадом подразумјевају материјали који настају у обављању производне, услужне или друге дјелатности, предмети искључени из употребе као и отпадне материје које настају у потрошњи, а могу се непосредно или уз одговарајућу дораду и прераду употребљавати као сировине у производњи или као полупроизводи, произлази констатација да се отпад на предметној локацији може третирати као специфична врста отпада.
Начин сакупљања и привременог депоновања свих врста отпада на локацији предметног објекта (до преузимања од овлаштених кућа за збрињавање насталог отпада) зависи од његових карактеристика:

- хемијског састава,
- агрегатног стања,
- могућности разградње и
- количине или могућности рециклаже – као секундарних сировина.

Настајање отпада везано је за сам процес рада предметног објекта. Отпад који се јавља на предметној локацији, можемо раздвојити на:

- органски отпад (ситно перје, угинула живина, отпад од хране и кокошије ђубриво);
- опасан отпад од лијечења и превенције бројлера, употријебљени апсорбенс или замашћене крпе у случају исцуривања уља из агрегата, амбалажа која садржи остатке опасаног отпада;
- амбалажни отпад;
- мијешани комунални отпад – кућни, комерцијални и неопасан отпад из објекта;
- муљ из септичке јаме и јаме за прихват отпадних вода од прања фарме.

На предметној локацији се јавља и одређена количина комуналног отпада (отпад од боравка запослених, амбалажа, крпе и др.).

Из тих разлога је унапређење управљања отпадом на локацији предметног објекта идентификовано као високи приоритет. Такође, прихваћено је да се стандарди ЕУ, закон о управљању отпадом, те други подзаконски прописи у вези управљања отпадом на локацији, морају имплементирати тренутно, те да су промјена у смислу поступне надоградње, једини економски исплатив начин са којим се могу очекивати побољшања, која би дала дугорочно позитивне резултате.
Прогресивне промјене које се требају имплементирати састоје се у захтјеву за бољим увидом за производњу отпада на предметној локацији за механизме којим би се смањило, а затим повратило и рецикловало што је могуће више отпада на економски исплатив начин.
Преостали отпад мора бити третиран (обрађен) на локацији предметног постројења, а затим одложен на начин који смањује негативне посљедице по околину. Зато је потребно предметни процес рада, проводити на начин да се избјегну инцидентне ситуације и стварање отпада, како би се животна средина сачувала за будуће нараштаје. Произведени отпад се мора максимално редуковати, а преостали дио адекватно збринути у сарадњи са овлаштеним и регистрованим предузећима за управљање отпадом.

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ

Одговорно лице за управљање и правилно збрињавање отпада, према члану 31. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21) је **Школник Михајло**, који је одговоран за рад предметног објекта, за активности произашле из рада садржаја истог, као и за правилно збрињавање, спровођење мјера за смањење, поврат и рециклажу отпада.

Дужности лица одговорног за управљање отпадом су:

- спровођење и ажурирање плана управљања отпадом из члана 22. Закона о управљању отпадом,
- предлагање мјера превенције, смањења, поновног искоришћења и рециклаже отпада и
- праћење и спровођење закона и других прописа о управљању отпадом и извјештавање органа управљања.

ОСНОВА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПЛАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Основа за доношење Плана управљања отпадом је Закон о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске”, број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21) који третира све врсте дјелатности, операције и постројења у управљању отпадом.

Одредбе овог закона не примјењују се на:

а) радиоактивни отпад,
б) гасове који се емитују у атмосферу,
в) отпадне воде, осим течног отпада,
г) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман муља,
д) отпад животињског поријекла (лешеви животињског поријекла и њихови дијелови и саставни дијелови животињског тијела који нису намијењени или безбједни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског поријекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди,
ђ)отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома,
е)отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива и
ж) сламу и други неопасан пољопривредни или шумски материјал који се налази у природи и користи у пољопривреди, шумарству или за производњу енергије из такве биомасе поступцима или методама које немају штетан утицај на животну средину и не угрожавају здравље људи.

Циљ овог закона је да се обезбиједе и осигурају услови за:

а) управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина,
б) превенцију настајања отпада, посебно развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањање опасности од његовог штетног дејства на здравље људи и животну средину,
в) поновно искоришћавање и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина из отпада и коришћење отпада као енергента,
г) развој поступака и метода за одлагање отпада,
д) санацију неуређених одлагалишта отпада,
ђ) праћење стања постојећих и новоформираних одлагалишта отпада и

e) развијање свијести о управљању отпадом.

Према члану 22. наведеног закона:

1) За сва постројења за која се издаје еколошка дозвола припрема се и доноси план управљања отпадом, који садржи:
   a) документацију о отпаду који настаје у процесу рада постројења, као и о отпаду чије се искоришћење врши у постројењу или чије одлагање обавља постројење (врсте, састав и количине отпада),
   b) мјере које се предузимају у циљу смањења производње отпада, посебно опасног отпада,
   c) поступке и начине раздвајања различитих врста отпада, посебно опасног отпада и отпада који ће се поново користити, ради смањења количине отпада за одлагање и
   d) начин складиштења, третмана и одлагања отпада.

(2) План управљања отпадом припрема овлашћено правно лице које испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

(3) План управљања отпадом, заједно са осталим доказима, прилаже се уз захтјев за издавање еколошке дозволе, у складу са прописом који регулише заштиту животне средине.

(4) План управљања отпадом ажурира се сваких пет година.

МЈЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У ЦИЉУ СМАЊЕЊА ПРОИЗВОДЊЕ ОТПАДА, ПОСЕБНО ОПАСНОГ ОТПАДА

Управљање отпадом заснива се на сљедећим начелима:

- **начело избора** најпогодније опције за животну средину каже да је то систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине. Примјена избора најпогодније опције за животну средину установљава, за дате циљеве и околности, опцију или комбинацију опција која даје највећу добит и најмању штету за животну средину у цјелини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, дугорочно, али и краткорочно.

- **начело близине и заједничког приступа управљању отпадом** подразумијева:
  a) третирање или одлагање отпада што је могуће ближе мјесту његовог настајања, односно у подручју у којем је произведен, да би се у току транспорта отпада избјегле нежељене посљедице на животну средину,
  b) вршење избора локације постројења за третман или одлагање отпада у зависности од локалних услова и околности, врсте отпада, његове запремине, начина транспорта и одлагања, економске оправданости, као и од могућег утицаја на животну средину и
  c) заједничко управљање отпадом обезбјеђује се развојем и примјеном заједничких планова заснованих на стратегији управљања отпадом донесеном у складу са овим законом.

- **начело хијерархије управљања отпадом** представља редослијед приоритета у пракси управљања отпадом, а то је:
  a) превенција стварања отпада и редукција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада,
  b) поновна употреба, односно поновно коришћење производа за исту или другу намјену,

c) рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа,
d) искоришћење, односно коришћење вриједности отпада (компостирање, спаљивање уз искоришћење енергије и др.) и
e) одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћавања енергије, ако не постоји друго одговарајуће рјешење.

- **начело одговорности** подразумијева да:
  a) произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада одговорни су за отпад који настаје усљед њихових активности,
  b) произвођач сноси највећу одговорност јер утиче на састав и особине производа и његове амбалаже и
  c) произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада, развоју производа који су рециклабилни, развоју тржишта за поновно коришћење и рециклажу својих производа.

- **начело загађивач плаћа** каже да произвођач производа од којег настаје отпад, односно произвођач отпада, претходни власник отпада, односно власник отпада сноси трошкове мјера управљања отпадом, те је финансијски одговоран за спровођење санацијских мјера због штете коју је проузроковао или би могао да је проузрокује отпад.

Основне мјере за спречавање настанка отпада на локацији предметног објекта:

- Максимално смањити настајање свих врста отпада кроз поштовање технолошког процеса.
- Настали опасни отпад, на одговарајући начин збринути.
- На средствима за рад, редовно вршити контролу рада опреме, у циљу смањења отпада, односно, уклањања отпадног материјала.
- Посебна пажња се мора обратити на саме машине, опрему за смањење емисија, дијелове за прикупљање отпада и др.
- Сав настали отпад ће се збрињавати у складу са потписаним уговорима са овлаштеним оператерима, и др.

У току рада јављају се и одређене количине разних врста опасног и неопасног отпада. Наведени отпади се морају класификовати и одвојено складиштити до коначног збрињавања од стране овлаштеног предузећа за управљање опасним отпадом, водећи рачуна да вријеме трансфера буде што краће.

- Сакупљање опасног отпада са предметне локације на којој се налази предметни објекат, мора се вршити путем контејнера затвореног типа. Контејнери морају бити лоцирани на чврстој, водонепропусној подлози у надкривеном простору.
- Као посљедица рада и боравка запослених, јавља се извјесна количина комуналног отпада, који се одлаже у контејнер и којег одвози овлаштено предузеће према склопљеном уговору.

НАЧИН СКЛАДИШТЕЊА, ПАКОВАЊА И ОБИЉЕЖАВАЊА ОПАСНОГ ОТПАДА (у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обиљежавања опасног отпада - „Службени гласник Републике Српске“, број 49/15)

Складиште опасног отпада треба да испуњава сљедеће (опште) техничко-технолошке услове:
1) да је затворено и наткривено,

2) да је изграђено од чврстог материјала, потпуно затворено или да је ограђен наткривени простор, у који је онемогућен доток оборинских вода,
3) да је физички одвојено од осталих просторија друге намјене,
4) отпад се складишти одвојено у складу са својом врстом, карактеристикама и агрегатним стањем,
5) подна површина складишта треба да буде непропусна и отпорна на дјеловање ускладиштеног отпада,
6) да је опремљено тако да се спријечи расипање или пролијевање отпада, ширење прашине, буке, мириса и других емисија,
7) да је опремљено уређајима, опремом и средствима за дојаву, гашење и спречавање ширења пожара,
8) на уочљивом мјесту у складишту треба да буде истакнут план дјеловања у случају ванредних ситуација, који садржи податке о врстама отпада који се складиште, о могућим ванредним ситуацијама, име, презиме, телефонске бројеве одговорних лица и њихова овлашћења, телефонске бројеве полиције, ватрогасаца и хитне помоћи и
9) треба да буде означено натписом: “СКЛАДИШТЕ ОПАСНОГ ОТПАДА”, с подацима о врстама опасног отпада који се складиште, индексним бројевима из Каталога отпада у складу Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (“Службени гласник Републике Српске”, број 19/15, 79/18) и подацима о квалификованом лицу одговорном за стручни рад за управљање опасним отпадом и радном времену складишта.

За складишта текућег опасног отпада, осим општих услова, треба да се осигура сабирна јама или посуда обима најмање 10% свих посуда, које се могу складиштити на припадајућој сливној површини, с тим да њена запремина не може бити мања од запремине највеће посуде или спремника.
За складиште гасовитог опасног отпада, осим општих услова, треба да се осигурају посуде и спремници од отпорног материјала за сигурно пуњење, пражњење, узимање узорака, те непропусно затварање и печаћење.
У складишту опасног отпада, у зависности од врсте агрегатног стања опасног отпада, поред техничко-технолошких услова, треба да буду испуњени и сљедећи услови:

1) постављање расвјете с умјетним изворима свјетла за сигурно руковање опасним отпадом и
2) уграђивање енергетских, плинских, водоводних, вентилацијских и осталих инсталација у складу са посебним прописима којима се регулише уграђивање наведених инсталација.

Посуда за складиштење опасног отпада треба да буде затворена и израђена од материјала који обезбјеђује непропустљивост са одговарајућом заштитом од атмосферских утицаја.
Посуде у којима је ускладиштен опасан отпад, а у чијој близини се налазе посуде за складиштење опасног отпада, чији је садржај некомпатибилан, треба да буду заштићене међусобно и одвојене преградом, банкином, насипом, зидом или на други безбједан начин.
Складиштење отпада у течном стању врши се у посуди за складиштење обезбијеђеном непропусном танкваном која може да прими цјелокупну количину отпада у случају удеса (процуривања).
Стациониране посуде, спремници, као и друге врсте посуда у складишту изграђене су тако да осигурају безбједно пуњење, пражњење, одзрачивање, узимање узорака, те непропусно затварање и печаћење, а ненаткривени спремници треба да буду с двоструким стијенкама или атестирани за складиштење супстанци које су саставни дио отпада.

Посуде за складиштење опасног отпада, са свим својим саставним дијеловима, треба да буду отпорне на опасан отпад који се налази у њима.
Посуде за складиштење опасног отпада редовно се одржавају, чисте и не користе се након истека утврђеног рока употребе.
Посуде за складиштење редовно се контролишу провјером посуда и њихових саставних дијелова у погледу њиховог оштећења, цурења, корозије или другог облика оштећења.
Уколико је посуда за складиштење опасног отпада или њен саставни дио технички неисправан, ако је корозирао или има видљива оштећења, опасан отпад треба премјестити у технички исправну посуду на безбједан и прописан начин.
Приликом складиштења опасан отпад се пакује и обиљежава на начин којим се обезбјеђује сигурност по здравље људи и животну средину.
Опасан отпад класификује се према поријеклу, карактеристикама и саставу које га чине опасним, у складу са Правилником о категорији, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске”, број 19/15, 79/18).
Ако се опасан отпад састоји од више врста отпада, његова класификација се врши на основу најзаступљеније компоненте.
Различите врсте опасног отпада ускладиштене на истом простору треба да се одлажу одвојено.
Опасан отпад недовољно испитаних особина, до прибављања лабораторијског извјештаја о испитивању отпада, привремено се складишти на безбједан начин, одвојено од осталог разврстаног опасног отпада, на тачно означеном мјесту у оквиру складишта.
Паковање опасног отпада врши се посебно према категорији опасног отпада, а у складу са овим Правилником о начину складиштења, паковања и обиљежавања опасног отпада.
Паковање опасног отпада врши се тако да запремина и тежина паковања буду ограничене до минималне адекватне количине, а да се истовремено обезбиједи неопходан ниво безбједности за прихватање упакованог опасног отпада од одговорног лица.
Упакован опасни отпад треба да буде обиљежен видљиво и јасно.
Етикета којом се обиљежава упакован опасан отпад садржи сљедеће податке:
1) упозорење са натписом: ОПАСАН ОТПАД, исписан на српском и енглеском језику;
2) податке у складу са Правилником о категорији, испитивању и класификацији отпада, и то:
1. индексни број и назив отпада из Каталога отпада,
2. Y ознаку према Листи категорија или сродних типова опасног отпада према њиховој природи или активности којом се стварају (Y листа),
3. Ц ознаку према Листи компоненти отпада због којих се отпад сматра опасним (Ц листа),
4. Х ознаку према Листи карактеристика отпада које га чине опасним (Х листа);
3) податке о власнику отпада који је паковао отпад: назив, сједиште, телефон/факс, датум паковања, име и презиме квалификованог лица одговорног за стручни рад за управљање опасним отпадом;
4) физичка својства отпада: прах, чврста материја, вискозна материја, паста, муљ, течна материја, гасовита материја, као и друга својства;
5) количина садржана у паковању, а ако је групно паковање, уписује се и количина за сваки појединачни пакет и
6) на етикету се уписују и остали подаци који су значајни за управљање опасним отпадом.

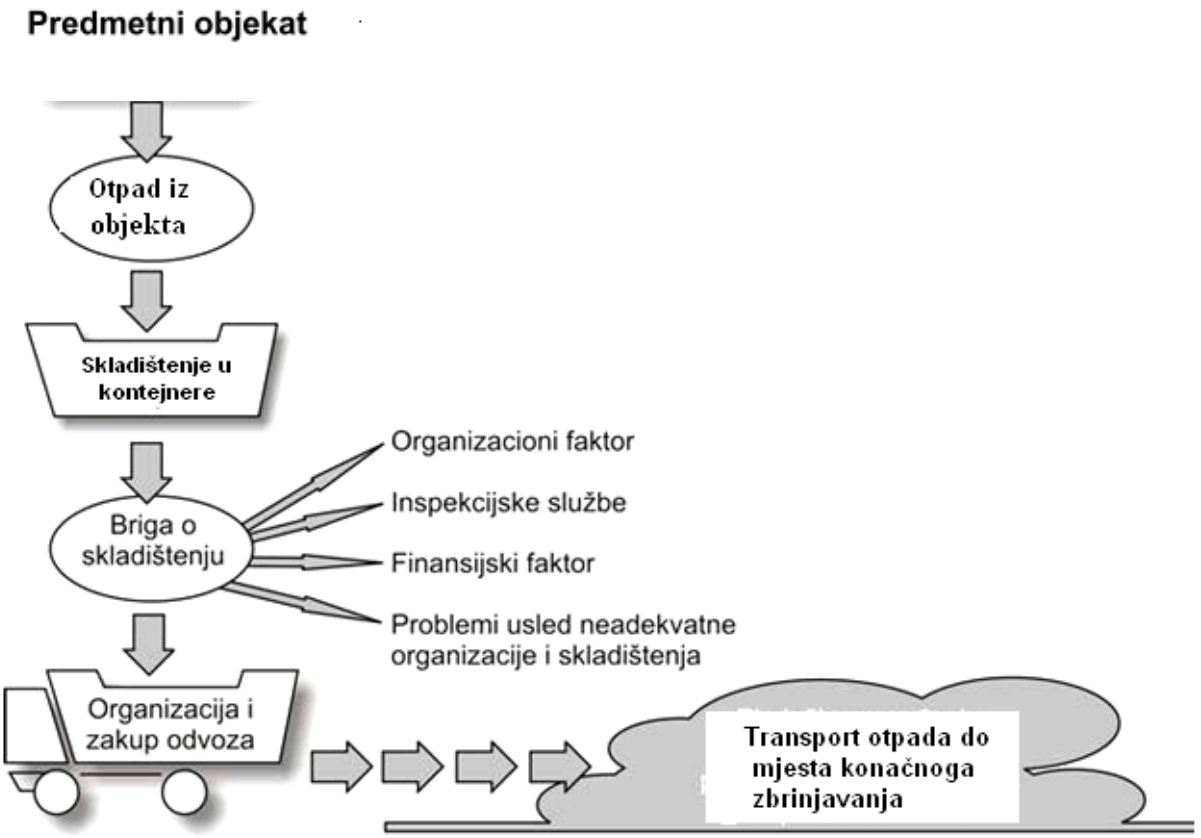
Формат и величина етикете дати су сљедећој табели.

Величина паковања изражена у литрима	Формат и димензије етикете
до 3 l, укључујући и 3 l	A8 (74 mm 52 mm)
изнад 3 l, до 50 l, укључујући и 50 l	A7 (105 mm 74 mm)
изнад 50 l, до 200 l, укључујући и 200 l	A6 (148 mm 105 mm)
изнад 200 l, до 500 l, укључујући и 500 l	A5 (210 mm 148 mm)
изнад 500 l	A4 (297 mm 210 mm)

Етикета је заштићена и/или израђена од материјала (метал, пластика и слично), који су отпорни на атмосферске и спољашње утицаје, као и на опасан отпад који је упакован.
Боја и приказ на етикети треба да буду такви да ознака опасног отпада буде лако уочљива.
Текст на етикети са подацима из члана 8. овог правилника треба да буде упечатљив, лако читљив и штампан на начин да не може да се избрише.
Етикета се фиксира на паковање тако да се текст може прочитати хоризонтално када је паковање у нормалном положају.
Етикета треба да се причврсти на паковање цијелом својом површином на начин који обезбјеђује њено присуство све док опасан отпад није у потпуности уклоњен из паковања.

ПОСТУПАК И НАЧИН РАЗДВАЈАЊА РАЗЛИЧИТИХ ВРСТА ОТПАДА ПОСЕБНО ОПАСНОГ ОТПАДА И ОТПАДА КОЈИ ЋЕ СЕ ПОНОВО КОРИСТИТИ, РАДИ СМАЊЕЊА КОЛИЧИНЕ ОТПАДА ЗА ОДЛАГАЊЕ

ŠEMA ORGANIZACIJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Шема организације управљања отпадом

Приликом чишћења и одржавања предметног објекта, врши се сакупљање свих врста отпада, а затим његова селекција, раздвајање и складиштење у намјенске контејнере водећи рачуна и компатибилности материја које се складиште. Компатибилност, односно способност је да два или више материјала егзистирају један поред другог без формирања опасних и штетних хемијских и физичких реакција.

На локацији се мора строго водит рачуна о одвајању и чувању опасног отпада. У ту сврху, на локацији је потребно да се налазе намјенске посуде и контејнери, у зависности од количине отпада која се продукује из процеса рада предметног објекта.

НАБАВКА КОНТЕЈНЕРА

На локацији предметног објекта треба да се налазе намјенски контејнери за привремено складиштење отпада сљедећих карактеристика:

- материјал контејнера је инертан, тј. неће реаговати са садржајем, да је отпоран на утицај садржаја,
- робустан и способан да прими вањски утицај,
- у добром је стању, без цурења структурних дефекта или хрђе, чист,
- по могућности добро затворен осим када се отпадни материјал додаје или уклања из њега,
- да се садржај неће просути при нормалном руковању,

- одговарајући за количину/масу отпада – непрепуњен,
- направљен од квалитетног материјала,
- трајан и
- отпоран на временске прилике.

Предузеће планира да набави, за прикупљање и складиштење отпада, сљедеће:

- вреће,
- кутије,
- бурад и
- контејнери.

У зависности од врсте отпада, извршиће се и набавка средстава за складиштење отпада.

Сва мјеста на локацији, на којима ће се складишти привремено отпад, биће видно означене, а ознаке морају да буду:

- трајне,
- на једном од језика конститутивних народа БиХ,
- јасне,
- на контрастној подлози и
- удаљене од других ознака.

ЕТИКЕТЕ

Сви контејнери и буради за складиштење опасног и неопасног отпада морају јасно бити означени типом и нивоом опасности отпада.

Етикете треба да буду:

- направљене од квалитетног материјала,
- трајне,
- отпорне на временске прилике,
- добро лоциране,
- препознатљиве и јасне дању и ноћу,
- да дају информације о мјерама предострожности и забранама приликом одржавања и
- најмање 100 mm са сваке стране.

<u>Типови етикета</u>

Етикете за опасност:

- правоугаоног облика под углом од 45º,
- потребне за најопасније производе осим за магнетне материјале.

Етикете са упутством за руковање:

- у различитим правоугаоним облицима,
- потребне или као саме или као додатак етикетама за опасност за неке опасне производе.

БРИГА О СКЛАДИШТЕЊУ ОТПАДА

На локацији су одређена мјеста за привремено складиштење, депоновање отпада, до тренутка преузимања од лица која су овлаштена за збрињавање отпада, тако да не праве сметњу и не представљају опасност за нормално одвијање процеса рада.

Треба имати у виду, да ће се код складиштења отпада водити рачуна да:

- Вријеме трансфера буде што краће.

- Да се предузму све мјере заштите у случају цурења, просипања и пожара.
- Води се евиденција о количини и типу отпада који се складишти.

Такође, водиће се рачуна, да се привремена складишта отпада налазе у близини:

- Мјеста извора одређеног типа отпада,
- Изван зоне плављења,
- Изван зоне рада објекта за прераду огревног дрвета,
- Изван зоне активности радника и
- Имају добар контакт са приступним путевима, инфраструктуром.

ИНСПЕКЦИЈА И ВОЂЕЊЕ ЗАПИСНИКА

Инспекцијски надзор врши се преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор екологије) у оквиру дјелокруга утврђеног законом. Општини се повјерава вршење инспекцијског надзора над активностима сакупљања и транспорта инертног, неопасног и опасног отпада, као и привременог складиштења инертног, неопасног и опасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада на основу овог закона.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да провјерава и контролише нарочито:

1. спровођење и ажурирање планова управљања отпадом;
2. управљање отпадом у предузећима која стварају отпад, примјену мјера и поступака за смањење његових количина или опасних својстава, класификацију, сакупљање, складиштење, третман, транспорт и одлагање отпада;
3. поступање са отпадом у току његовог сакупљања и транспорта, односно у току његовог кретања;
4. примјену поступака класификације, складиштења, паковања, обиљежавања и транспорта опасног отпада, у складу са законом о управљању отпада;
5. рада лица одговорног за управљање отпадом и координатора одговорног за управљање отпадом;
6. вођење и чување прописане евиденције са подацима о поријеклу, одредишту, третману, врсти и количини отпада;
7. спровођење других прописаних мјера и поступака управљања отпадом.

Зато је неопходно да предузеће врши вођење записника о кретању отпада:

- Да би се имала евиденција о производњи отпада и његовом кретању,
- Да би се униформисале опције одлагања,
- Да служи као документ о “ланцу одговорности”,
- Да се усагласи са правилима,
- Да осигура дужност бриге о отпаду.

ТРОШКОВИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Произвођач или власник отпада сноси трошкове сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, у складу са законом.

Трошкови управљања отпадом утврђују се према количини и својствима отпада у складу са начелом “загађивач плаћа” и обухватају:

1) трошкове одвојеног сакупљања отпада;
2) трошкове превоза отпада;
3) трошкове других мјера управљања отпадом које нису покривене прометом отпада;
4) трошкове уклањања отпада који је лице одложило изван депоније отпада;

Правно или физичко лице које обавља дјелатност сакупљања, транспорта, складиштења, третмана или одлагања отпада наплаћује своје услуге према цијени утврђеној у складу са законом. Цијена услуге се одређује у зависности од врсте, количине, карактеристика отпада и учесталости услуге, као и од дужине и услова транспорта отпада и осталих околности које утичу на цијену организације управљања отпадом.

На локацији предметног објекта води се евиденције о насталом опасном отпаду и води мјесечни регистар отпадних материја, према табелама за евиденцију.

НАЧИН СКЛАДИШТЕЊА, ТРЕТМАНА И ОДЛАГАЊА ОТПАДА

Основни циљ управљања отпадом је његово правилно збрињавање, поврат и рециклажа, те смањење његовог негативног утицаја на животну средину и здравље људи. Само привремено складиштење и коначно збрињавање отпада се мора обављати на прихватљив и одобрен начин од стране овлаштених предузећа и институција.

Одговорно лице је дужно склопити уговор о преузимању и коначном збрињавању опасног отпада са овлаштеним предузећима, која врши одвоз и збрињавање опасног отпада. Наведене врсте отпада (побројане у табели отпада) треба да се класификују и одвајају у намјенске контејнере и посебне посуде - за течне садржаје и друга упијајућа средства и привремено се складиште до преузимања од стране овлаштених предузећа према склопљеном уговору. Контејнери и посуде треба да буду обиљежени по врстама отпада за складиштење и лоцирани на посебном мјесту на локацији. Испод бачви са течним садржајем ће бити постављене металне посуде - танкване за прикупљање евентуално расутог садржаја.

ПОВРАТ И РЕЦИКЛАЖА ОТПАДА

Један од задатака предметног објекта, је да врши поврат и рециклажу произведеног отпада који се јавља. Већина претходно наведених врста отпада се углавном не може поновно употребљавати на предметној локацији, али се зато може вршити одвајање, селекција разних врста отпада на локацији.

Пиљевина, картон, метал, стакло се могу одвојено сакупљати, привремено одлагати и продавати предузећима која се баве откупом отпада и која наведени отпад одвозе у фабрике, гдје се врши њихова поновна прерада. Тиме, предузеће остварује и одређену економску корист уз безбједно збрињавање отпада.

ЗАКЉУЧАК

Прављење конкретног Плана управљања отпадом и програма мјера за побољшање третмана отпада има за циљ да се кроз његову примјену разради што сигурнији и ефикаснији начин збрињавања и третман отпада као и да се ствара и продукује што мања количина отпада.

Основни је циљ да се кроз овај План као прво смањи количина насталог отпада и то тако да се изврши поврат отпада који се може поново употријебити, затим да се врши одвајање отпада по специфицираним врстама и да се на сигуран начин збрине на одобреном мјесту - депонији.

О насталим врстама отпада, његовом збрињавању, редовном пражњењу, чишћењу и одржавању објеката и опреме у којима се одлаже настали отпад, треба да се води уредна евиденција.

За одговарајуће збрињавање појединих врста отпада склопиће се уговори са овлаштеним предузећима и о њиховом времену трајања и важности мора се водити рачуна.

Одговорно лице за управљање отпадом код **предметног објекта**, према члану 31. став 2. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21, 65/21) дужно је да:

- организује спровођење и ажурирање плана управљања отпадом из члана 22. Закона о управљању отпадом,
- предлаже мјере превенције, смањења, поновног искоришћења и рециклаже отпада и
- прати спровођење закона и других прописа о управљању отпадом и извјештавање органа управљања.

Начин сакупљања и привременог депоновања свих врста отпада из предметног објекта, до момента преузимања од овлаштених кућа за збрињавање насталог отпада, зависи од његових карактеристика - хемијског састава, агрегатног стања, могућности разградње, количине или могућности рециклаже - као секундарних сировина.

Фарма за тов пилића Школник Михајло Ножичко бб, општина Србац	**ЧВРСТИ И ТЕЧНИ ОТПАД**

Припремио: ***Датум:***

Главни извори и врсте чврстог отпада који се производи

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ИЗВОР	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА	НАЧИН СКЛАДИШТЕЊА	ЛОКАЦИЈА СКЛАДИШТА	АДЕКВАТНОСТ СКЛАДИШТА	ТРЕНУТНА ДЕСТИНАЦИЈА

Фарма за тов пилића Школник Михајло Ножичко бб, општина Србац	**ЧВРСТИ И ТЕЧНИ ОТПАД**
Попунио:	***Датум:***

Рециклирани отпад / Остатак на локацији

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ГДЈЕ И КАКО СЕ МАТЕРИЈАЛ ПОНОВНО КОРИСТИ	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА

Рециклирани отпад / Поновно кориштен ВАН локације

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА САКУПЉАЊЕ ОТПАДА	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА	ФРЕКВЕНЦИЈА САКУПЉАЊА

Отпад обрађен НА локацији

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	НАЧИН ОБРАДЕ	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА

Фарма за тов пилића Школник Михајло Ножичко бб, општина Србац	ЧВРСТИ И ТЕЧНИ ОТПАД

Попунио: ***Датум:***

Отпад обрађен ВАН локације

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ПРЕДУЗЕЋЕ КОЈЕ САКУПЉА ОТПАД	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА	ФРЕКВЕНЦИЈА САКУПЉАЊА	КОРИШТЕНА МЕТОДА

Отпад одложен НА локацији

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ЛОКАЦИЈА ОДЛАГАЊА	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА	ФРЕКВЕНЦИЈА ОДЛАГАЊА	АКТИВНОСТИ ОДЛАГАЊА	АДЕКВАТНОСТ ОДЛАГАЛИШТА

Фарма за тов пилића Школник Михајло Ножичко бб, општина Србац	**ЧВРСТИ И ТЕЧНИ ОТПАД**
Попунио:	***Датум:***

Отпад одложен ВАН локације

ВРСТА ОТПАДА	КОД ОТПАДА	ОПАСНОСТ	ПРЕДУЗЕЋЕ КОЈЕ САКУПЉА ОТПАД	ГОДИШЊА КОЛИЧИНА	ФРЕКВЕНЦИЈА САКУПЉАЊА	ЛОКАЦИЈА КРАЈЊЕГ ОДЛАГАЊА

Годишњи утрошак за одлагање отпада укључује било који приход од продаје отпада, као и трошак одлагања отпада

ВРСТА ОТПАДА	РУТА ОДЛАГАЊА	ТРОШКОВИ	ПРИХОД

Да ли су предузети кораци за смањивање количине отпада на извору?

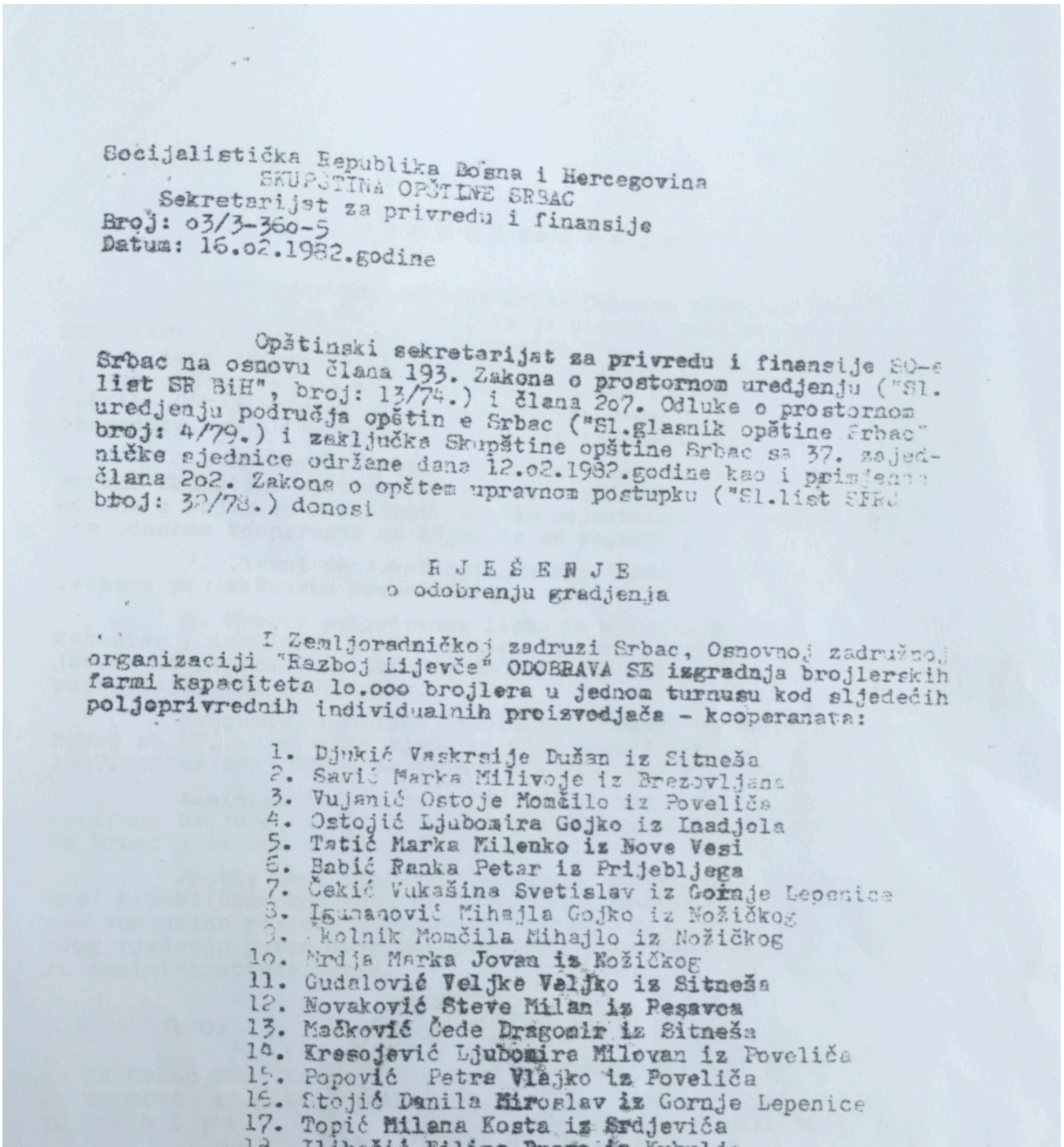
ВРСТА ОТПАДА	ПРОЦЕСНО ПОДРУЧЈЕ	ПРЕДУЗЕТИ КОРАЦИ	УОЧЕНА ПОБОЉШАЊА

Фарма за тов пилића Школник Михајло Ножичко бб, општина Србац	**РЕГИСТАР ОПАСНИХ МАТЕРИЈА**							
Ред бр.	**НАЗИВ Генерички, хемијски и други и формула хемијске материје**	**МЈЕСТО У ПРОЦЕСУ**				**МАСЕНИ (ЗАПРЕМИНСКИ) БИЛАНС (kg, t, m³, l, ml)**		
		Отпад	**Транспорт**	**Промет**	**Складиште**	**Максим. дневна**	**Средња мјесечна**	**Средња годишња**
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								

J. ПРИЛОЗИ

За предметни објекат, приложена су сљедећа документа:

- Грађевинска дозвола, број 03/3-360-5 од 16.02.1982. године, Општински секретаријат за привреду и финансије, општина Србац;
- Еколошка дозвола, број 05-370-4/15 од 03.03.2015. године , Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне дјелатности, општина Србац.
- Посједовни лист, број 465/1 од 30.12.2014. године, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука;
- Копија катастарског плана од 01.03.2024. године, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука;
- Уговор за одвоз комуналног отпада, број 01-231/24 од 04.06.2024. године К.П. „Комуналац“ а.д. Србац.
- Предуговор са „МАДИ“ д.о.о. Тешањ (Организатор това), Пословна зона Вила, број 16.
- Потврда из АПИФ-а, број 1647 од 23.01.2024. године.

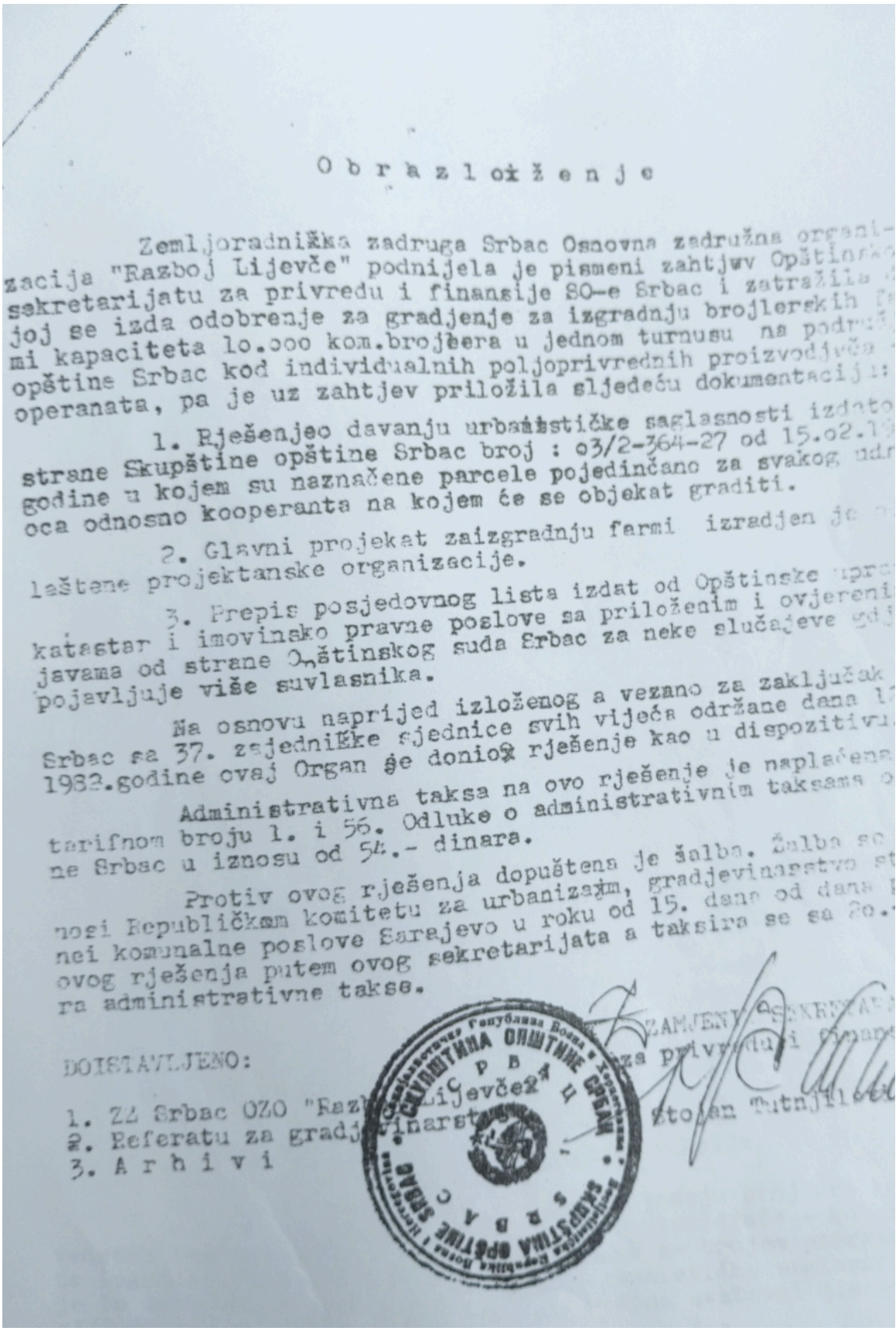
Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina
SKUPŠTINA OPŠTINE SRBAC
Sekretarijat za privredu i finansije
Broj: 03/3-360-5
Datum: 16.02.1982.godine

Opštinski sekretarijat za privredu i finansije SO-e Srbac na osnovu člana 193. Zakona o prostornom uredjenju ("Sl. list SR BiH", broj: 13/74.) i člana 2o7. Odluke o prostornom uredjenju područja opštin e Srbac ("Sl.glasnik opštine Srbac" broj: 4/79.) i zaključka Skupštine opštine Srbac sa 37. zajedničke sjednice održane dana 12.02.1982.godine kao i primjenom člana 2o2. Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl.list SFRJ broj: 32/78.) donosi

R J E Š E N J E
o odobrenju gradjenja

I Zemljoradničkoj zadruzi Srbac, Osnovnoj zadružnoj organizaciji "Razboj Lijevče" ODOBRAVA SE izgradnja brojlerskih farmi kapaciteta 1o.ooo brojlera u jednom turnusu kod sljedećih poljoprivrednih individualnih proizvodjača - kooperanata:

1. Djukić Vaskrsije Dušan iz Sitneša
2. Savić Marka Milivoje iz Brezovljana
3. Vujanić Ostoje Momčilo iz Poveliča
4. Ostojić Ljubomira Gojko iz Inadjola
5. Tatić Marka Milenko iz Nove Vesi
6. Babić Ranka Petar iz Prijebljega
7. Čekić Vukašina Svetislav iz Gornje Lepenice
8. Igumanović Mihajla Gojko iz Nožičkog
9. Kolnik Momčila Mihajlo iz Nožičkog
10. Mrdja Marka Jovan iz Nožičkog
11. Gudalović Veljke Veljko iz Sitneša
12. Novaković Steve Milan iz Pesavca
13. Mačković Čede Dragomir iz Sitneša
14. Kresojević Ljubomira Milovan iz Poveliča
15. Popović Petra Vlajko iz Poveliča
16. Stojić Danila Miroslav iz Gornje Lepenice
17. Topić Milana Kosta iz Srdjevića

O b r a z l o ž e n j e

Zemljoradnička zadruga Srbac Osnovna zadružna organi-
zacija "Razboj Lijevče" podnijela je pismeni zahtjev Opštinsk
sekretarijatu za privredu i finansije SO-e Srbac i zatražila
joj se izda odobrenje za gradjenje za izgradnju brojlerskih
mi kapaciteta 10.000 kom.brojlera u jednom turnusu na podru
opštine Srbac kod individualnih poljoprivrednih proizvodjača
operanata, pa je uz zahtjev priložila slijedeću dokumentaciju:

1. Rješenjeo davanju urbanističke saglasnosti izdato
strane Skupštine opštine Srbac broj : 03/2-364-27 od 15.02.19
godine u kojem su naznačene parcele pojedinčano za svakog udr
oca odnosno kooperanta na kojem će se objekat graditi.

2. Glavni projekat zaizgradnju farmi izradjen je o
laštene projektanske organizacije.

3. Prepis posjedovnog lista izdat od Opštinske upra
katastar i imovinsko pravne poslove sa priloženim i ovjereni
javama od strane Opštinskog suda Srbac za neke slučajeve gdj
pojavljuje više suvlasnika.

Na osnovu naprijed izloženog a vezano za zaključak
Srbac sa 37. zajedničke sjednice svih vijeća održane dana 1
1982.godine ovaj Organ je donio rješenje kao u dispozitivu.

Administrativna taksa na ovo rješenje je naplaćena
tarifnom broju 1. i 56. Odluke o administrativnim taksama o
ne Srbac u iznosu od 54.- dinara.

Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba. Žalba se
nosi Republičkom komitetu za urbanizam, gradjevinarstvo st
nei komunalne poslove Sarajevo u roku od 15. dana od dana
ovog rješenja putem ovog sekretarijata a taksira se sa 20.-
ra administrativne takse.

DOSTAVLJENO:

1. ZZ Srbac OZO "Raz
2. Referatu za gradj
3. A r h i v i

Skupština opštine Srbac
Lijevče
S R B A C

Р Е П У Б Л И К А С Р П С К А
ОПШТИНА СРБАЦ
Н А Ч Е Л Н И К
Општинска управа Србац
Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне дјелатности

Број: 05-370-4/15
Датум: 03.03.2015. године

Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне дјелатности општине Србац, рјешавајући по захтјеву инвеститора **Школник Михаила из Ножичког,** општина Србац, у поступку легализације изграђеног објекта Фарме за тов пилића, уз захтјев за издавање еколошке дозволе, на основу чл. 85. и 90. Закона о заштити животне средине («Службени гласник Републике Српске», бр: 71/12), члана 2. Уредбе о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу («Службени гласник Републике Српске», бр: 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку («Службени гласник Републике Српске», бр: 13/02), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. **ДАЈЕ СЕ еколошка дозвола** за Фарму за узгој бројлера у Ножичком, општина Србац, власника **Школник Михаила из Ножичког,** објекат је изграђен на парцели к.ч.број: 293/1 и 294, уписане у ПЛ 465, К.О. Ножичко, укупан капацитет Фарме износи 7990 мјеста за тов пилића по турнусу.

2. Објекат за тов пилића је приземан, а карактер стални, спратност приземље, хоризонтални габарити 12,50 х 60,50 м, свеукупна површина 720,00 м2. Простор за тов пилића износи 672,00 м2, котловница 12,00 м2, радна просторија 36,00 м2, свеукупно 720,00 м2.

3. Еколошком дозволом су обухваћени грађевински објекти и инсталације:
- производни објекат за тов пилића,
- помоћни објекат за пољопривредну механизацију и складиште стеље,
- агрегат за нафту,
- складиште хране – силос,
- помоћни објекат – властити бунар,
- складиште дрва,
- складиште кукуруза – амбар за жито,
- септичка јама.

Опште мјере заштите животне средине
- Инвеститор је дужан проводити стални хигијенски и здравствени ветеринарски надзор како не би дошло до појаве болести које су преносиве на људе (ЗООНОЗЕ).
- Користити уређаје и опему које не емитују повећани ниво буке и спријечити ширење буке у животну околину.
- Формирати зелени појас на граничним дијеловима пољопривредне парцеле и око простора за одлагалиште ђубрива.
- Редовно вршити одлагање стајњака на пољопривредно земљиште.

1

Мјере смањења негативног утицаја на воде и земљиште

- отпадне онечишћене воде из објекта Фарме (од прања објекта) на крају производног циклуса, одводити у водонепропусну јаму (лагуну) затвореног типа,
- оцједне воде из депоа за ђубриво системом цијеви спроводити до лагуне коју инвеститор треба да изгради,
- септичку јаму са хлоронитором одржавати у складу са Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације („Службени гласник РС“, бр: 68/01),
- кокошије ђубриво извозити на властито земљиште,
- правилно одлагати пепео из котловнице по околном земљишту,
- редовно одржавати техничку исправност возила са циљем спречавања акцидента цурења уља и горива из возила.

Мјере за спречавање настанка отпада уз мјере управљања отпадом

- у складу са чланом 22. и 31. Закона о управљању отпадом, те Правилником о категоријама отпада са каталогом урадити План управљања отпадом на локацији пословног објекта,
- отпад од ветеринарске превенције и третмана живине, те дезинфекције објекта збрињавати са овлаштеном институцијом за опасни отпад. До преузимања ову врсту отпада привремено одлагати у посебне контејнере са поклопцем,
- у случају угинућа животиња, све болесне и угинуле пилиће држати у затвореном контејнеру до отпремања,
- простор за привремено складиштење ђубра мора бити водонепропусан и покривен, ради спречавања непријатних мириса у околину,
- забрањује се оснивање сточног гробља у кругу предметне парцеле или изван ње.

Мјере смањења емисија у ваздух

- одржавати у исправном стању вентилациони систем, а отвори за вентилацију морају бити заптивени,
- посипати зеолитски препарат по поду Фарме ради смањења неугодних мириса (снижавање онцентрације MH_3 и CO,
- редовно вршити преглед котловнице и одржавати оптимално сагоријевање енергената (дрво),
- према Правилнику о граничним вриједностима загађујућих материја у ваздух, провјера се врши најмање једном у току двије године,
- по завршетку циклуса това перади извршити дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију објекта,
- за гријање радних простора користити еколошко прихватљиво гориво – дрво,
- у циљу смањења емисије непријатних мириса у ваздух ђубрење вршити током повољних временских прилика,
- у случају повишеног нивоа буке редовно одржавати радну опрему, вентилациони и климатизациони систем у објекту,
- засадити зимзелено растиње око предметне локације и исто уредно одржавати.

Мјере за заштите здравља људи

- обезбједити цертификат о здравственој исправности сточне хране,
- обезбједити хигијенско-техничке мјере заштите радника, радну одјећу и друге мјере личне и колективне заштите радника,
- ако се појави заразна болест, власник одмах и на прописан начин треба да обавијести

2

најближу ветеринарску организацију и ветеринарског инспектора,
- трупове угинулих животиња и нус производа потребно је прерадити, обрадити или уништити у објектима за прераду или уништење нус производа,
- јединица локалне управе дужна је да обезбједи услове да се трупови угинулих животиња на прописан начин закопају или спале.

ПЛАН МОНИТОРИНГА

- Контрола квалитета (имисија) ваздуха у кругу објекта – **вршити сваких 24 мјесеца.**
- Мониторинг емисија буке –**најмање једном у три године у љетном и зимском периоду**.
- Мониторинг стања отпадних материја – **вршити мјесечно.**

Инвеститор је дужан без одлагања пријавити еколошкој инспекцији сваку случајно или непредвиђену незгоду која може значајно утицати на животну средину.

Еколошка дозвола се издаје на период од 5 (пет) година рачунајући од дана правоснажности овог рјешења. Непосредно прије истека важења ове дозволе инвеститор је обавезан да поднесе захтјев за продужење исте.

О б р а з л о ж е њ е

Инвеститор Школник Михајло из Ножичког, општина Србац, поднио је овом Одјељењу захтјев за издавање еколошке дозволе за Фарму за тов пилића.

Сходно члану 90. Закона о заштити животне средине, заинтересована јавност је о поднесеном захтјеву обавјештена у периоду 26.01. - 26.02.2015. године путем огласне табле Општине.

У Законом предвиђеном року од 30 дана, није изјављена ни једна примједба.

Имајући у виду да су докази урађени у складу са чланом 85. Закона и да није било примједби, одлучено је као у диспозитиву рјешења.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог рјешења може се уложити жалба Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Бањалука у року од 15 дана од дана пријема овог рјешења.

Жалба се подноси путем овог органа писмено и таксира се са 10,оо КМ административне таксе.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Зоран Ђурић

ДОСТАВЉЕНО:
1. Инвеститор,
2. Еколошка инспекција,
3. Евиденција,
4. Архива.

3

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА

ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА
ПЈ СРБАЦ

Општина: СРБАЦ
Катастарски срез: СРБАЧКИ СРЕЗ
Катастарска општина: НОЖИЧКО
Број: 21.40-952.1-1-2677/2014
Датум: 30.12.2014

На основу члана 10. став 1. Закона о одржавању премјера и катастра и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96 и 15/10), на захтјев ШКОЛНИК МИХАЈЛА
издаје се

ПОСЈЕДОВНИ ЛИСТ - ИЗВОД
број: 465/1

Подаци о посједнику на земљишту			
Матични број	Индикације посједника	Сједиште или пребивалиште или адреса	Дио посједа
6004000015698	ШКОЛНИК МОМЧИЛА МИХАЈЛО	НОЖИЧКО НОЖИЧКО -	1/1

Подаци о земљишту									
Блок	Број парцеле			План	Потес	Класа	Површина	Приход	СП	Примједба
	основ.	подбр	згр.	Скица	Култура		м2		Припис	
0	293	1		003 011	ПОДКУЋНИЦА Њива	6	20339	74.44	2/2005 465/1	
	294			003 011	ПОДКУЋНИЦА Пашњак	3	3586	2.42	2/2005 465/1	
							23925	76.86		

Накнада за овај ИЗВОД је наплаћена на основу члана 2. Закона о накнадама вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник РС", број 92/09) и члана 2. Одлуке и висини накнаде за коришћење података премјера и катастра некретнина и вршење услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове ("Службени гласник РС", број 34/98 и 72/05), у износу од 15КМ.

Шеф подручне јединице:

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА СРБАЦ

Катастарска општина: Ножичко
Број плана: 003
Номенклатура листа: -
Размјера плана 1:5000

УР БРОЈ: 21.40-952.1-2-238/2024-1
ДАТУМ: 01.03.2024

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА

Размјера 1:5000

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА

ПЛЛЛН	Назив	Адреса	Право	Удио
1054	Школник (Момчила) Милијана	Србац, Ножичко, Ножичко	Супосједник	1/2
1054	Школник (Момчила) Михајло	Србац, Ножичко, Ножичко	Супосједник	1/2

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА

ПЛЛЛН	Парцела	Начин коришћења	Назив	Површина [m2]
1054	245	Шума 3. класе	Беглук	17276
1054	246	Пашњак 3. класе	Беглук	4163
1054	247	Њива 6. класе	Беглук	18237
1054	249	Ливада 5. класе	Беглук	6526
1054	285	Двориште	Подкућница	500
1054	285	Њива 6. класе	Подкућница	1462
1054	285	Кућа и зграда	Подкућница	190
1054	286	Пашњак 4. класе	Подкућница	418
1054	287	Воћњак 4. класе	Подкућница	1803
1054	288	Воћњак 4. класе	Подкућница	2177
1054	289	Воћњак 4. класе	Подкућница	1490
1054	290/2	Пашњак 3. класе	Подкућница	735
1054	292/2	Пашњак 4. класе	Подкућница	3327
1054	293/1	Њива 6. класе	Подкућница	18685
1054	293/2	Њива 6. класе	Подкућница	7000
1054	294/1	Пашњак 3. класе	Подкућница	1855

М.П.

Овјерава

Израдио/ла
Илић (Бошка) Ивана

K. P. "KOMUNALAC" A . D. SRBAC

11. Novembra br. 2 78420 SRBAC telefon: 051/741-490; 051/740-866
Fax: 051/741-490 e-mail: komunalacsr@teol.net

Broj:01-231/24
Datum:04.06.2024 godine

1. „PP. Mihajlo Školnik, Nožičko 33, Srbac,
   PDV broj: 112202000050, JIB: 4112202000050,
   zastupan po vlasniku Mihajlu Školniku,
   (u daljem tekstu Naručiocu usluga), s jedne strane i

2. K.P.„KOMUNALAC"a.d. Srbac, ul. 11. Novembra br.2, 78420 Srbac,
   zastupan po v.d. direktoru Drašku Momiću, (u daljem tekstu Davaoc usluga), sa druge strane.

PREDMET UGOVORA: Odvoz komunalnog otpada

Član 1.

Naručioc usluga i Davaoc usluga su se sporazumjeli da Davaoc usluga za potrebe Naručioca usluga vrši odvoz komunalnog otpada i ostalog neopasnog otpada na Regionalnu deponiju a sve prema potrebama korisnika usluga.

Član 2.

Davaoc usluga će odvoz komunalnog otpada za potrebe Naručioca usluga odvoziti po ustaljenom rasporedu.

Član 3.

Naručioc usluga će i Davalac usluga su se dogovorili da cijena usluga iz člana 1. ovog Ugovora iznosi 12,96 KM , (Slovima:dvanaest/96), mjesečno a u koju cijenu je uračunat PDV, a sve u skladu sa usvojenim Cjenovnikom na koji je data saglasnost nadležnog organa.

Član 4.

Ugovorne strane su se sporazumjele da plaćanje troškova odvoza i deponovanja komunalnog otpada, odnosno cijenu usluga iz člana 1. i 3. ovog Ugovora, korisnik će plaćati na račun Davaoca usluga kod nadležne banke u Srpcu, nakon svake ispostavljene fakture.

Član 5.

Ugovorne strane su se dogovorile da će se ovaj Ugovor primjenjivati od 01.04.2024. godine.

Član 6.

Sva eventualna pitanja, ugovorne strane će sporazumno rješavati a u slučaju eventualnog spora nadležan je Okružni Privredni sud u Banja Luci.

Član 7.

Ovaj Ugovor zaključen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka strana za svoje potrebe zadržava po 2 (dva) primjerka.

UGOVORNE STRANE

NARUČIOC USLUGA:
„PP Mihajlo Školnik

VLASNIK

Školnik Mihajlo

POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČ
Mihajlo Školnik
Nožičko bb - SRBAC

DAVAOC USLUGA:
KP „KOMUNALAC“ a.d.
SRBAC
V.D. DIREKTOR

Draško Momić

PREDUGOVOR O POSLOVNOJ SARADNJI

Zaključen u Tešnju, dana 28.01.2022. godine između

1. „MADI“ d.o.o. Tešanj, Poslovna zona Vila br. 16, ID broj: 4218043630008, (u daljem tekstu: Organizator tova), sa jedne strane i

2. ŠKOLNIK MIHAJLO, Srbac, JMBG: 1902991100056, Broj LK: 521503K1T (u daljem tekstu: Kooperant) sa druge strane, kako slijedi:

Član 1.

Ovim Predugovorom uređuju se međusobni odnosi između ugovornih strana u planiranju organizacije izvršenja tova jednodnevnih pilića kao i drugih radnji i postupaka vezanih za isto.

Član 2.

Organizator tova se obavezuje da će u zavisnosti od potpisivanja glavnog ugovora, poštivanja odredbi ovog predugovora od strane Kooperanta te na osnovu ugovorene dinamike useljenja obezbjediti za Kooperanta potrebnu količinu jednodnevnih pilića i hrane.

Dinamika isporuke hrane i drugih repromaterijala te vrijeme useljenja i iseljenja pilića uređuje se dogovorom ugovornih strana u skladu sa planovima i normativima pod uslovom potpisivanja glavnog ugovora.

Član 3.

Kooperant se obavezuje da će za realizaciju tova obezbijediti:
1. kvalitetno pripremljenu farmu za tov pilića po tehnološkim normativima ljeto – zima,
2. radnu snagu,
3. električnu energiju i grijanje,
4. vodu,
5. potrebnu veterinarsku dokumentaciju i analize,
6. ostali potreban materijal koji je nephodan za optimalno odvijanje tova pilića.

Lijekovi i vakcine za jednodnevne piliće obezbjedit će ugovorna strana u zavisnosnosti od dogovora istih, a iste će platiti Kooperant.

Član 4.

Pored navedenih obaveza iz prethodnog člana Kooperant se obavezuje:

1. da će tov pilića provoditi po uputama Organizatora tova i da snosi sve troškove u slučaju da odstupi od propisanih uputa,
2. da neće koristiti veterinarske lijekove i ostale preparate bez znanja Organizatora tova, u suprotnom snosi sve troškove prouzrokovane neovlaštenom upotrebom naprijed navedenih sredstava,

3. da će svako useljenje prijaviti nadležnom veterinaru i obezbijediti propisanu dokumentaciju kod isporuke pilića u skladu sa važećim zakonskim propisima,
4. da omogući nesmetan pristup predstavnicima Organizatora tova farmama na kojima vrši tov pilića,
5. da snese sve troškove koje bude imao Organizator tova, a izazvani su zbog loše higijene i ambijenta na farmi Kooperanta,
6. da obezbijedi sve preventivne mjere protiv toplotnog udara, u suprotnom sam je odgovoran za posljedice izazvane toplotnim udarom,
7. da će hranu naručivati minimalno tri dana prije datuma preuzimanja, inače sam snosi odgovornost i sve posljedice u slučaju da pilići dođu u stanje gladovanja,
8. da će koristiti hranu samo od Organizatora tova te da ne smije u hranu dodavati komponente animalnog porijekla te da neće koristiti dodatne komponente (kukuruzna prekrupa i ostalo),
9. da izvrši povrat paleta Organizatoru tova na kojima je primio hranu u suprotnom dužan je iste platiti,
10. da će se u potpunosti pridržavati zahtjeva i obaveza definisanih HALAL standardom.

Član 5.

Organizator tova se obavezuje obezbjediti kvalitetnu hranu za tov pilića koja obezbjeđuje dobre proizvodne rezultate u skladu sa tehnološkim normativima kao i kvalitetne jednodnevne piliće za tov.

Član 6.

Potpisivanje glavnog Ugovora o poslovnoj saradnji zavisi od aktivnosti Kooperanta i to: stavljanja u funkciju farme, dobijanja potrebnih dozvola za rad od nadležnih institucija, te ustanovljavanja ispunjenja uslova predviđenih odredbama ovog Predugovora od strane ovlaštenih predstavnika Organizatora tova.

Ovaj Predugovor se zaključuje na određeno vrijeme počev od dana potpisivanja ovog Predugovora pa do 30.06.2022. godine uz mogućnost produženja istog, u zavisnosti od poduzetih aktivnosti na realizaciji projekta od strane Kooperanta.

Član 7.

Ispunjenjem uslova iz prethodnog člana, glavnim Ugovorom o poslovnoj saradnji detaljnije će se utvrditi i definisati poslovna saradnja ugovornih strana i to sljedeće:

- cijena jednodnevnih i utovljenih pilića,
- cijena stočne hrane,
- starost i težina pilića,
- obračun završenog turnusa,
- rokovi plaćanja i sredstva obezbjeđenja,
- transportni kalo,
- dozvoljeni procenat uginuća,
- cijena palete na kojoj je primljena hrana,
- cijena za negativne rezultate analize na rezidue pilića,
- ograničenje utovara pilića te penali za kašnjenje,
- način restrikcije hrane prije klanja pilića,
- sve ostalo potrebno za poslovnu saradnju ugovornih strana.

Član 8.

S obzirom da Organizator tova ima implementirane standarde ISO 9001:2008, HACCP i HALAL, Kooperant je dužan da se upozna sa zahtjevima i osnovnim principima navedenih standarda te da ih u potpunosti poštuje a Organizator tova je dužan da u skladu sa svojim mogućnostima i planom edukacije vrši edukaciju Kooperanta.

Član 9.

Ukoliko Organizator tova ili Kooperant ne budu poslovali u skladu sa zakonom, dobrim poslovnim običajima kao i odredbama ovog Predugovora, svaka ugovorna strana zadržava pravo jednostranog kao i mogućnost sporazumnog raskida predmetnog Predugovora, uz prethodno regulisanje međusobnih obaveza.

Član 10.

Eventualna sporna pitanja iz ovog Predugovora ugovorne strane obavezuju se riješiti sporazumom, a u slučaju da do sporazuma ne dođe spor će rješavati nadležni sud.

Član 11.

Ovaj Predugovor je sačinjen u 2 (dva) istovjetna primjerka i to po 1 (jedan) za svaku stranu.

KOOPERANT

"MADI" d.o.o. Tešanj

DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU, PROMET I USLUGE 7 MADI DOO TEŠANJ

Broj: PU-01/22
Dana, 28.01.2022. godine

Republika Srpska
Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar korisnika podsticajnih sredstava

Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge a.d. Banja Luka

100556103

Poslovnica Srbac

Broj protokola: 1647
Datum: 23.01.2024.

Na osnovu čl. 15. i 26. Uredbe o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava i registar korisnika podsticajnih sredstava ("Službenik glasnik Republike Srpske" broj 30/13 od 11. aprila 2013. godine) i čl. 15. Statuta Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: APIF), u predmetu upisa u Registar poljoprivrednih gazdinstava i registar korisnika podsticajnih sredstava, izdaje se:

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da je:

Ime i prezime fizičkog lica / naziv pravnog subjekta:	MIHAJLO ŠKOLNIK
JMБ/ ЈИБ:	1902991100056
Mjesto / naselje / ulica i broj:	Nožičko / nožičko bb
Opština:	Srbac

Upisan u:

Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG)	Broj (BPG):	14765601194
Registar korisnika podsticajnih sredstava (RK)	Broj (BK):	100556103
Datum registracije: 11.01.2022.		

Organizacioni oblik:	PORODIČNO POLJOPRIVREDNO GAZDINSTVO
Status – samo za porodično poljoprivredno gazdinstvo (PPG):	Komercijalan
Ukupna površina posjeda gazdinstva sa pravom korištenja (ha):	20.5463
Ukupna površina obradivog zemljišta u posjedu gazdinstva(ha):	19.8477

Članovi registrovani na porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu (PPG):

	Ime i prezime	JMB		Ime i prezime	JMB

Potvrda se izdaje u svrhu regulisanja subvencija/podsticaja, kredita i svih drugih prava po osnovu bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom, te se za druge potrebe ne može koristiti.

Dostavljeno:
1. Imenovanom
2. Arhivi

М.П.

АГЕНЦИЈА ЗА ПОСРЕДНИЧКЕ, ИНФОРМАТИЧКЕ И ФИНАНСИЈСКЕ УСЛУГЕ БАЊА ЛУКА
ПОСЛОВНИЦА ОРБАЦ

Direktor-a

НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ

У циљу подношења захтјева за издавање еколошке дозволе за предметно постројење, у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12, 79/15, 70/20) обрађени су подаци о Инвеститору, локацији, планираним активностима у вези рада објекта, инфраструктури, утицају на животну средину, предложене мјере за смањење утицаја и мониторинг и мјере које се морају испунити у фази експлоатације и краја коришћења предметног објекта. Овај захтјев није обрађивао услове Заштите на раду и Заштите од пожара.
Реализацијом предвиђених мјера заштите животне средине, које су предложене у овим Доказима, омогућава се заштита животне средине на нивоу који задовољава тражене стандарде, тако да се, експлоатацијом предметног објекта, не очекују прекогранични утицаји на животну средину.
На основу увида у стање на терену, те приложене информације и услове за рад објеката, констатујемо да се на описаној локацији, уз поштовање предвиђених мјера заштите локације, угрожавање животне средине може свести на дозвољену мјеру, односно процесом рада предметно постројење неће угрозити квалитет околне животне средине, нити становништво, природна и културна добра у ближој и даљој околини локације.

На основу свега наведеног, смо мишљења, да се, након испуњавања услова наведених у овим Доказима, може издати еколошка дозвола за пословни објекат – Фарма за тов пилића, на земљишту означеном као к.ч. број 293/1 и 294 к.о. Ножичко, општина Србац, инвеститора Школник Михајла, Ножичко бб, Србац.

ОВЛАШТЕНИ СТРУЧНИ САРАДНИЦИ:

Љубинко Костић, дипл.инж.маш. _____

Лењинко Рибић, дипл.инж.грађ. _____

Светлана Павичић, дипл.инж.технол. _____

Далибор Кљајић, дипл.инж.пољопривреде _____

Миланка Пејаковић, дипл.просторни планер _____

Јована Валан, дипл. еколог _____

Зорица Илибашић, дипл. инж. зашт. жив. сред. _____

Директор

_____

Љубинко Костић, дипл. инж. маш.